

**IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA
JAVNOG PREDUZEĆA
„ŠUME TUZLANSKOG KANTONA“ D.D. KLADANJ**

na dan 31.12.2014. godine

Broj: 06-10/15

Sarajevo, juni 2015. godine

SADRŽAJ

I. NEZAVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE	1
II. GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	1
Bilans uspjeha za period 01.01. – 31.12.2014. godine	1
Bilans stanja na dan 31.12.2014. godine	2
Izvjestaj o gotovinskim tokovima za period od 01.01. do 31.12.2014. godine	3
Izvjestaj o promjenama u kapitalu za period koji završava na dan 31.12.2014. godine	4
III. IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA	6
1. Uvod	6
2. Predmet, cilj i obim revizije	6
3. Postupanje po preporukama iz prethodnog izvještaja	7
4. Sistem internih kontrola i interna revizija	7
5. Obavljanje poslova iz nadležnosti Društva	9
6. Planiranje i izvještavanje	10
6.1 Prihodi	11
6.1.1 Poslovni prihodi	11
6.1.2 Finansijski prihodi	12
6.1.3 Ostali prihodi i dobici	12
6.2 Rashodi	12
6.2.1 Poslovni rashodi	13
6.2.1.1 Materijalni troškovi	13
6.2.1.2 Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	13
6.2.1.3 Troškovi proizvodnih usluga	15
6.2.1.4 Nematerijalni troškovi	15
6.2.2 Finansijski rashodi	15
6.2.3 Ostali rashodi i gubici	16
6.2.4 Rashodi iz osnova umanjenja vrijednosti sredstava	16
6.3 Finansijski rezultat	16
7. Stalna i tekuća sredstva, kapital i obaveze	16
7.1 Stalna sredstva i dugoročni plasmani	16
7.2 Tekuća sredstva	19
7.2.1 Zalihe i sredstva namijenjena prodaji	19
7.2.2 Gotovina i gotovinski ekvivalenti	20
7.2.3 Kratkoročna potraživanja, plasmani i aktivna vremenska razgraničenja	20
7.3 Kapital	21
7.4 Obaveze	22
7.4.1 Dugoročna razgraničenja i rezervisanja	22
7.4.2 Dugoročne finansijske obaveze	23
7.4.3 Kratkoročne finansijske obaveze	23
7.4.4 Obaveze iz poslovanja	23
7.4.5 Pasivna vremenska razgraničenja	24
7.5 Sudski sporovi	24
8. Vanbilansna evidencija	25
9. Javne nabavke	25
10. Komentar	26
IV. REZIME DATIH PREPORUKA	28

I. NEZAVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE

Osnova za reviziju

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja (Bilans stanja, Bilans uspjeha, Izvještaj o promjenama na kapitalu, Izvještaj o gotovinskim tokovima i Posebni podaci o plaćama i broju uposlenih) JP „Šume Tuzlanskog kantona d.d. Kladanj (u daljem tekstu: Društvo) sa stanjem na dan 31. decembar 2014. godine i za godinu koja se završava na taj dan i usklađenosti poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Društva odgovorno je za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI) i Međunarodnim računovodstvenim standardima (MRS). Ova odgovornost obuhvata kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale usljed prevare i greške, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvene procjene koje su razumne u datim okolnostima.

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo Društva je odgovorno i za usklađenost poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima, uključujući i odredbe zakona i propisa na osnovu kojih su transakcije i iznosi objavljivani u finansijskim izvještajima.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima na osnovu provedene revizije. Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u FBiH ("Sl. novine FBiH", broj 22/06) i primjenjivim Međunarodnim standardima Vrhovnih revizorskih institucija (ISSAI). Ovi standardi nalažu da radimo u skladu sa etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze. Revizija uključuje sprovođenje postupaka u cilju pribavljanja revizorskih dokaza o iznosima i objavama datim u finansijskim izvještajima. Izbor postupka je zasnovan na prosuđivanju revizora, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima uslijed prevare i greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju odabira revizorskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efikasnosti internih kontrola. Revizija također uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

Pored odgovornosti za izražavanje mišljenja o finansijskim izvještajima, naša odgovornost je izražavanje mišljenja o tome da li su finansijske transakcije i informacije, po svim bitnim pitanjima, usklađene sa odgovarajućim zakonskim i drugim propisima. Ova odgovornost uključuje provođenje procedura, kako bi se dobili revizijski dokazi o tome da li se sredstva koriste za namjene utvrđene zakonima i propisima. Procedure uključuju procjenu rizika od značajnog neslaganja sa zakonima.

Smatramo da su pribavljeni revizorski dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnov za naše mišljenje.

Osnova za izražavanje mišljenja:

- 1. U finansijskim izvještajima na dan 31.12.2014. godine podcijenjeni su troškovi i obaveze, a precijenjen finansijski rezultat za 525.241 KM, jer Društvo nije vršilo rezervisanja u skladu sa MRS 37. Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva. Naime, u 2014. godini pouzdano se mogla procijeniti vrijednost izvršnih sudskih postupaka i izvršiti rezervisanja u navedenom iznosu, što nije učinjeno, a šire je obrazloženo u tački 7.5. Izvještaja;**

2. Društvo nije u skladu sa zakonskim propisima izmirivalo sljedeće obaveze: nije vršilo plaćanje naknada za korištenje državnih šuma u Budžet Kantona i budžete općina u skladu sa Zakonom o šumama Tuzlanskog kantona koje su na dan 31.12.2014. godine iznosile 1.320.216 KM; isplate plata vršene su bez uplate doprinosa i poreza (za 11 mjesec 272.729 KM) u skladu sa Zakonom o javnim preduzećima u Federaciji BiH, Zakonom o doprinosima i Zakonom o porezu na dohodak što je šire obrazloženo u tački 7.4.3. Izvještaja.

Mišljenje sa rezervom

Po našem mišljenju, osim za efekte koje na izvještaje mogu imati stavke navedene u prethodnom pasusu, finansijski izvještaji po svim bitnim pitanjima prikazuju istinito i objektivno finansijski položaj J.P. „Šume Tuzlanskog kantona“ d.d. Kladanj na dan 31.12.2014. godine, rezultate poslovanja i novčani tok za godinu koja je završila na taj dan, u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

Finansijsko poslovanje J.P. „Šume Tuzlanskog kantona“ d.d. Kladanj tokom 2014. godine, osim za naprijed navedene kvalifikacije, bilo je u svim materijalno značajnim aspektima usklađeno sa važećom zakonskom regulativom.

Isticanje predmeta

Bez uticaja na izraženo mišljenje, skrećemo pažnju na slijedeće:

- Zakonom o šumama koji je donijela Skupština Tuzlanskog kantona 18.07.2012. godine, utvrđeno da su poslovi čuvanja i zaštite šuma putem čuvarske službe u nadležnosti Kantonalne uprave za šumarstvo, koja je bila dužna iste preuzeti od Društva u roku od 12 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona (do 03.08.2013. godine). Međutim, izmjenama navedenog Zakona produžavani su rokovi preuzimanja čuvarske službe tako da do okončanja revizije (juni 2015. godine) čuvarska služba nije preuzeta od Uprave za šumarstvo, već te poslove i dalje obavljaju zaposlenici Društva. Finansiranje čuvarske službe vrši se iz namjenskih sredstava Budžeta Kantona ostvarenih po osnovu naknada za korištenje državnih šuma, a na osnovu zaključenih godišnjih Sporazuma o regulisanju međusobnih prava i obaveza između Ministarstva i Društva. Sporazum za 2013. godinu zaključen je tek 25.12. 2014. godine, a za 2014. godinu 18.09.2014. godine. Ugovorena cijena je 1.750.000 KM na godišnjem nivou, koja prema evidencijama Društvu čine oko 50 % stvarnih troškova za ove namjene. Budžet Kantona kasnio je u izmirivanju dogovorene obaveze tako da je za 2013. godinu obaveza izmirena krajem 2014. godine a za 2014. godinu još nije izmirena, što dodatno utiče na poslovanje i likvidnost Društva u izmirivanju svojih obaveza, što je šire obrazloženo u tački 5. Izvještaja.

Sarajevo, 10.06.2015. godine

Zamjenik generalnog revizora

Branko Kolobarić, dipl. oec.

Generalni revizor

Dr. sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.

II. GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI JP „ŠUME TUZLANSKOG KANTONA D.D. KLADANJ

Bilans uspjeha za period 01.01. – 31.12.2014. godine			
JP“ Šume Tuzlanskog kantona“ d.d. Kladanj			
	Pozicija	Tekuća godina	Prethodna godina
A)	DOBIT ILI GUBITAK PERIODA		
	POSLOVNI PRIHODI I RASHODI		
I	Poslovni prihodi (od 1 do 3)	16.209.836	18.629.366
1	Prihodi od prodaje robe	226	384
2	Prihodi od prodaje učinaka	14.392.553	15.456.125
3	Ostali poslovni prihodi	1.817.057	3.172.857
II	Poslovni rashodi (od 1 do 7)	16.798.371	17.805.841
1	Nabavna vrijednost prodane robe	1.905	201
2	Materijalni troškovi	1.583.620	1.650.709
3	Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	9.832.214	10.810.733
4	Troškovi proizvodnih usluga	3.889.459	4.119.199
5	Amortizacija	522.232	546.146
6	Nematerijalni troškovi	1.031.041	1.107.842
7	Povećanje vrijednosti zaliha učinaka	62.100	428.989
III	Dobit od poslovnih aktivnosti (I – II)		823.525
	Gubitak od poslovnih aktivnosti (II – I)	588.535	
	FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI		
IV	Finansijski prihodi (od 1 do 2)	11.429	29.433
1	Prihodi od kamata	11.429	29.433
V	Finansijski rashodi (od 1 do 2)	90.508	123.513
1	Rashodi kamata	90.508	67.007
2	Ostali finansijski rashodi		56.506
VI	Gubitak od finansijske aktivnosti (V - IV)	79.079	94.080
VII	Dobit redovne aktivnosti (III - VI)		729.445
VIII	Gubitak od redovne aktivnosti (III - VI)	667.614	
	OSTALI PRIHODI I RASHODI		
IX	Ostali prihodi i dobici (od 1 do 6)	42.950	50.008
1	Dobici od prodaje stalnih sredstava		5.400
2	Dobici od prodaje investicijskih nekretnina		12.015
3	Naplaćena otpisana potraživanja	14.161	15.867
4	Prihodi po osnovu ugovorene zaštite od rizika	440	1.563
5	Otpis obaveza, ukinuta rezervisanja i ostali prihodi	28.349	15.163
X	Ostali rashodi i gubici (od 1 do 4)	1.569.526	111.384
1	Gubici od prodaje materijala	6.253	6.345
2	Manjkovi	586	863
3	Rashodi po osnovu ispravke vrijednosti i otpisa potraživanja	1.260.891	994
4	Rashodi i gubici na zalihami i ostali rashodi	301.796	103.182
XI	Dobit po osnovu ostalih prihoda i rashoda (IX - X)		
XII	Gubitak po osnovu ostalih prihoda i rashoda (X - IX)	1.526.576	61.376
1*	Prihodi iz osnova usklađivanja vrijednosti sredstava		
2*	Rashodi iz osnova usklađivanja vrijednosti sredstava	79.549	42.626
3*	Prihodi iz osnova prom. rač.politika i ispravki neznač. grešaka iz ranijih perioda	100	
	UKUPAN PRIHOD PERIODA (I+IV+IX+1*+3*)	16.264.315	18.708.807
	UKUPNI RASHODI PERIODA (II+V+X+2*)	18.537.954	18.083.364
	DOBIT ILI GUBITAK PERIODA - NEPREKINUTOG POSLOVANJA		
XIII	Dobit neprekinutog poslovanja prije poreza		625.443
XIV	Gubitak neprekinutog poslovanja prije poreza	2.273.639	
	POREZ NA DOBIT NEPREKINUTOG POSLOVANJA		
1	Porezni rashodi perioda		66.423
	NETO DOBIT ILI GUBITAK NEPREKINUTOG POSLOVANJA		
XV	Neto dobit neprekinutog poslovanja		559.020
XVI	Neto gubitak neprekinutog poslovanja	2.273.639	
	NETO DOBIT ILI GUBITAK PERIODA		
XVII	Neto dobit perioda		559.020
XVIII	Neto gubitak perioda	2.273.639	
B)	OSTALA SVEOBUHVAATNA DOBIT ILI GUBITAK		
	Ukupni neto sveobuhvatni dobit perioda		559.020
	Ukupni neto sveobuhvatni gubitak perioda	2.273.639	

Bilans stanja na dan 31.12.2014. godine		
JP „Šume Tuzlanskog kantona“ d.d. Kladanj		
Pozicija	Neto iznos tekuće godine	Neto iznos prethodne godine
A K T I V A		
A) STALNA SREDSTVA I DUGOROČNI PLASMANI	3.478.591	3.826.577
Nematerijalna sredstva	708.477	405.170
Nekretnine, postrojenja i oprema	2.501.037	3.104.225
Investicijske nekretnine	167.300	179.846
Biološka sredstva	101.777	137.336
Ostala (specifična) stalna materijalna sredstva	-	-
Dugoročni finansijski plasmani	-	-
Druga dugoročna potraživanja	-	-
Dugoročna razgraničenja	-	-
B) ODLOŽENA POREZNA SREDSTVA		
C) TEKUĆA SREDSTVA	5.625.808	6.409.791
Zalihe i sredstva namijenjena prodaji	1.984.878	1.949.214
Gotovina, kratkoročna potraživanja i kratkoročni plasmani	3.640.930	4.460.577
D) ODLOŽENA POREZNA SREDSTVA		
E) GUBITAK IZNAD VISINE KAPITALA		
I) POSLOVNA AKTIVA (A+B+C+D+E)	9.104.399	10.236.368
II) Izvanbilansna evidencija - vanbilansna aktiva	1.889.543	1.227.409
UKUPNO AKTIVA (I+II)	10.993.942	11.463.777
P A S I V A		
A) KAPITAL	2.951.555	5.225.195
Osnovni kapital	2.467.711	2.467.711
Upisani neuplaćeni kapital	-	-
Emisiona premija	-	-
Rezerve	381.334	381.334
Revalorizacione rezerve		
Nerealizovani dobiti		
Nerealizovani gubici		
Neraspoređena dobit	2.376.149	2.376.150
Gubitak do visine kapitala	2.273.639	
Otkupljene vlastite dionice i udjeli		
B) DUGOROČNA REZERVISANJA	403.507	434.001
C) DUGOROČNE OBAVEZE	460.832	813.205
D) ODLOŽENE POREZNE OBAVEZE		
E) KRATKOROČNE OBAVEZE	5.063.437	3.665.820
Kratkoročne finansijske obaveze	1.454.362	994.080
Obaveze iz poslovanja	1.181.175	1.003.427
Obaveze iz specifičnih poslova		
Obaveze po osnovu plaća, naknada i ostalih primanja zaposlenih	953.833	726.586
Druge obaveze	31.219	14.407
Obaveze za PDV	122.632	128.119
Obaveze za ostale poreze i druge dadžbine	1.320.216	780.412
Obaveze za porez na dobit	-	18.789
F) PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	225.068	98.147
G) ODLOŽENE POREZNE OBAVEZE		
I) POSLOVNA PASIVA (A+B+C+D+E+F+G)	9.104.399	10.236.368
II) Izvanbilansna evidencija - vanbilansna pasiva	1.889.543	1.227.409
UKUPNO PASIVA (I+II)	10.993.942	11.463.777

Uprava je pripremila finansijske izvještaje i iste odobrila dana 27.02.2015. godine.

Direktor:
Čorbić Seid

Izveštaj o gotovinskim tokovima za period od 01.01. do 31.12.2014. godine

(INDIREKтна METODA)

Naziv:

	O p i s	Oznaka	IZNOS Tekuća godina	IZNOS Prethodna godina
	A. GOTOVINSKI TOKOVI IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI			
1	Neto dobit (gubitak) za period		(2.273.639)	559.020
	Usklađenje za:			
2	Amortizacija/vrijednost usklađivanja nematerijalnih sredstava	+	-	-
3	Gubici (dobici) od otuđenja nematerijalnih sredstava	+(-)	-	-
4	Amortizacija/vrijednost usklađivanja materijalnih sredstava	+	522.232	546.146
5	Gubici (dobici) od otuđenja materijalnih sredstava	+(-)		(5.400)
6	Ukupno (2 do 5)		522.232	540.746
7	Smanjenje (povećanje) zaliha	+(-)	(35.664)	(448.346)
8	Smanjenje (povećanje) potraživanja od prodaje	+(-)	771.265	(2.335.026)
9	Smanjenje (povećanje) drugih potraživanja	+(-)	8.274	(20.096)
10	Smanjenje (povećanje) aktivnih vremenskih razgraničenja	+(-)	(3.376)	104.138
11	Povećanje (smanjenje) obaveza prema dobavljačima	+(-)	94.362	279.018
12	Povećanje (smanjenje) drugih obaveza	+(-)	657.235	817.444
13	Povećanje (smanjenje) pasivnih vremenskih razgraničenja	+(-)	126.921	-
14	Ukupno (7 do 13)		1.619.017	(1.602.868)
15	Neto gotovinski tok od poslovnih aktivnosti (1+6+14)		(132.390)	(503.102)
	B. GOTOVINSKI TOKOVI IZ ULAGAČKIH AKTIVNOSTI			
16	Prilivi gotovine iz ulagačkih aktivnosti (17 do 21)			5.400
17	Prilivi iz osnova kratkoročnih finansijskih plasmana	+		
18	Prilivi iz osnova prodaje stalnih sredstava	+		5.400
19	Prilivi iz osnova kamata	+		
20	Prilivi od dividendi i učešća u dobiti	+		
21	Prilivi iz osnova ostalih dugoročnih finansijskih plasmana	+		
22	Odlivi gotovine iz ulagačkih aktivnosti (23 do 26)		216.801	287.254
23	Odlivi iz osnova kratkoročnih finansijskih plasmana	-		
24	Odlivi iz osnova kupovine dionica i udjela	-		
25	Odlivi iz osnova kupovine stalnih sredstava	-	216.801	287.254
26	Odlivi iz osnova ostalih dugoročnih finansijskih plasmana	-		
27	Neto priliv gotovine iz ulagačkih aktivnosti (16-22)			
28	Neto odliv gotovine iz ulagačkih aktivnosti (22-16)		216.801	287.254
	C. GOTOVINSKI TOKOVI IZ FINANSIJSKIH AKTIVNOSTI			
29	Prilivi gotovine iz finansijskih aktivnosti		1.903.000	4.457.000
30	Prilivi iz osnova povećanja osnovnog kapitala	+		
31	Prilivi iz osnova dugoročnih kredita i kratkoročnih kredita	+	1.903.000	4.457.000
32	Prilivi iz osnova ostalih dugoročnih i kratkoročnih obaveza	+		
33	Odlivi gotovine iz finansijskih aktivnosti (35 do 38)		1.597.293	4.262.492
34	Odlivi iz osnova otkupa vlastitih dionica i udjela	-		
35	Odlivi iz osnova dugoročnih kredita i kratkoročnih kredita	-	1.403.000	4.262.492
36	Odlivi iz osnova ostalih dugoročnih i kratkoročnih obaveza	-	194.293	
37	Neto priliv gotovine iz finansijskih aktivnosti (29-34)		305.707	194.508
38	Neto odliv gotovine iz finansijskih aktivnosti (34-29)		-	-
39	D. UKUPNI PRILIVI GOTOVINE (15+17+39)		305.707	194.508
40	E. UKUPNI ODLIVI GOTOVINE (15+28+46)		349.191	784.956
41	F. NETO PRILIV GOTOVINE (41-42)		-	-
42	G. NETO ODLIV GOTOVINE (42-41)		43.484	590.448
43	H. Gotovina na početku izvještajnog perioda		49.187	639.635
44	I. Pozitivne kursne razlike iz osnova preračuna gotovine	+	-	-
45	J. Negativne kursne razlike iz osnova preračuna gotovine	-	-	-
46	K. Gotovina na kraju izvještajnog perioda (44+42-43+45-46)		5.703	49.187

Uprava je pripremila finansijske izvještaje i iste odobrila dana 27.02.2015. godine.

Direktor:

Čorbić Seid

Izveštaj o promjenama u kapitalu za period koji završava na dan 31.12.2014. godine					
Naziv:					
VRSTA PROMJENE NA KAPITALU	Dionički kapital i udjeli u d.o.o.	Revalorizacione rezerve	Ostale rezerve	Akumulir. neraspor. dobit/ nepokriv. gubitak	UKUPNI KAPITAL (2+3+4+5)
1	2	3	4	5	6
1. Stanje na dan 31.12.2012. g.	2.467.711	-	367.016	1.831.448	4.666.175
2. Efekti promjena u račun.politikama					
3. Efekti ispravki grešaka					
4. Ponovo iskazano stanje na dan 31.12.2012., odnosno 01.01.2013. g.	2.467.711		367.016	1.831.448	4.666.175
5. Efekti reval.materij.i nem.sredstava					
6. Nerealizovani dobiti/gubici po osn. finansijskih sred.raspol. za prodaju					
7. Kursne razlike nastale prevođenjem finansijski izvještaja u valutu prezentacije					
8. Neto dobit (gubitak) iskaz.u bil.uspj.				559.020	559.020
9. Neto dobiti/gubici prizn.dir.u kapitalu			14.318	(14.318)	
10. Objavljene dividende i drugi oblici rasp.i pokriće gubitka					
11. Emisija dion.kapitala i dr.obl.poveć. ili smanjenja osnovnog kapitala					
12. Stanje na dan 31.12.2013.godine	2.467.711		381.334	2.376.150	5.225.195
13. Efekti promjena u rač.politikama					
14. Efekti ispravki grešaka					
15. Ponovo iskazano stanje na dan 31.12.2013., odnosno, 01.01.2014. g.	2.467.711		381.334	2.376.150	5.225.195
16. Efekti reval.materij.i nem.sredst.					
17. Nerealizovani dobiti/gubici po osn. finans.sreds.raspol. za prodaju					
18. Kursne razlike nastale prevođenj. fin.izvještaja u valutu prezentacije					
19. Neto dobit (gubitak) iskaz.u bil.uspj.				(2.273.639)	(2.273.639)
20. Neto dobiti/gubici priznati u kapit.				(1)	(1)
21. Objavljene divid.i drugi obl.raspodj. dobiti i pokriće gubitka					
22. Emisija dion.kapit.i dr.oblici poveć. ili smanjenja osnovnog kapitala					
23. Stanje na dan 31.12.2014. god.	2.467.711		381.334	102.510	2.951.555

Uprava je pripremila finansijske izvještaje i iste odobrila dana 27.02.2015. godine.

Direktor:
Čorbić Seid

Do okončanja revizije Nadzorni Odbor nije razmatrao Izvještaj o radu i poslovanju sa bilansom stanja i uspjeha kao ni Skupština Društva.

U Zabilješkama uz finansijske izvještaje data je izjava da su svi finansijski izvještaji sastavljeni u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u Federaciji BiH i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI) i tumačenjima Međunarodnog odbora za računovodstvene standarde (IASB).

III. IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

1. Uvod

Javno preduzeće «Šume Tuzlanskog kantona» d.d. Kladanj (u daljem tekstu Društvo) osnovano je i registrovano krajem 1999. godine, kao pravni sljedbenik ranijih šumskih preduzeća na području Tuzlanskog kantona. Osnivač Društva je Skupština Tuzlanskog kantona. Rješenjem kantonalne Agencije za privatizaciju u Tuzlanskom kantonu broj 19/01-021-6013/2001 od 21.12.2001. godine odobren je upis izvršene privatizacije u Sudski registar preduzeću JP «Šume TK». Upisani osnovni kapital sa stanjem na dan 30.06.2001. godine iznosio je 2.467.711 KM, od čega se na državni kapital odnosi 2.098.977 KM ili 85,06%, a na dionički kapital 368.734 KM ili 14,94%. U drugom krugu privatizacije prodan je dio državnog kapitala u nominalnom iznosu 840.444 KM ili 34,06% tako da ukupni dionički kapital iznosi 1.209.178 KM ili 49%. Preostali dio kapitala u ukupnom nominalnom iznosu od 1.258.533 KM (51% ukupnog kapitala) ostaje državni kapital.

Na osnovu Zakona o šumama (Sl. Novine Federacije BiH br 20/02, 29/03, 37/04), Rješenjem Kantonalnog suda u Tuzli broj U/I-1525/02 od 31.12.2002 godine i Rješenjem Komisije za vrijednosne papire FBiH broj 03-19-505/02 od 23.10.2002 godine izvršen je upis izvršene privatizacije i osnivanje dioničkog društva «Šume Tuzlanskog kantona» Kladanj, kao pravnog sljedbenika JP «Šume Tuzlanskog kantona» Tuzla. Rješenjem Općinskog suda u Tuzli broj U/I-1105/05 od 10.08.2005 godine usklađen je naziv pravnog lica prema Zakonu o javnim preduzećima, od kada isti posluje pod nazivom Javno preduzeće „Šume Tuzlanskog kantona” d.d. Kladanj.

Vrijednost upisanog kapitala Društva iznosi 2.467.711 KM i podijeljen je na 49.354 redovnih dionica, nominalne vrijednosti 50 KM po dionici. U ukupnoj vrijednosti kapitala nisu sadržane vrijednosti šuma, šumskog zemljišta i šumskih komunikacija koji su u cjelosti u državnom vlasništvu.

Djelatnost društva je gospodarenje svim državnim šumama i šumskim zemljištem na području Tuzlanskog kantona u što spada uzgoj, zaštita šuma i iskorištavanje šuma, razne šumarske usluge, lov i briga o divljači.

Ukupna površina šuma i šumskog zemljišta na području Tuzlanskog kantona obuhvata 80.219 ha. Obzirom da je 7.844 ha (9,77%) površina uzurpirano (sporne površine), a 10.071 ha (12,55%) minirano, Društvo trenutno gospodari površinom od 62.304 ha ili 77,68%. Najznačajniji dio od 45.894 ha (57,22%) obuhvata područje visokih šuma.

Društvo posluje kao jedinstven pravni subjekt. Organizacija rada uređena je Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta. Poslove iz registrovane djelatnosti obavlja putem četiri šumska gazdinstva: «Konjuh» Kladanj, «Sprečko» Živinice, «Majevičko» Srebrenik, «Vlaseničko» Turalići i Direkcije Društva. Šumska gazdinstva posluju kao poslovne jedinice, bez statusa pravnog lica. Iste u svom sastavu imaju stručne službe i šumarije. U okviru Direkcije su Uprava i četiri odjela: Odjel za tehničke poslove, Odjel za ekonomsko - finansijske poslove, Odjel za pravne poslove i Odjel za internu reviziju.

Sjedište Društva je u Kladnju, u ulici Fadila Kurtagića br.1.

Na dan 31.12.2014. godine, u Društvu je bilo zaposleno 547 radnika.

2. Predmet, cilj i obim revizije

Predmet revizije su finansijski izvještaji Društva za 2014. godinu i usklađenost poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Cilj naše revizije je da na osnovu provedene revizije omogući revizoru da izrazi mišljenje da li su finansijski izvještaji pripremljeni u svakom značajnom pogledu u skladu sa važećom zakonskom regulativom i primjenjivim okvirom finansijskog izvještavanja. Revizija uključuje i procjenu da li Uprava i rukovodioci primjenjuju zakone i ostale važeće propise i akte, koriste li sredstva za odgovarajuće

namjene u okviru propisanih i datih ovlaštenja, ocjenu finansijskog upravljanja, funkciju interne revizije i sistem internih kontrola uspostavljenih u svrhu zaštite imovine, kao i sposobnost da otkrivaju i sprječavaju značajno pogrešna prikazivanja u finansijskim izvještajima.

Revizija je obavljena u skladu sa internim planskim dokumentima revizije u periodu od novembra 2014. godine do juna 2015. godine.

S obzirom da je revizija obavljena na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. Postupanje po preporukama iz prethodnog izvještaja

Ured za reviziju institucija u FBiH (u daljem tekstu: Ured) je izvršio reviziju finansijskih izvještaja Društva za 2006. godinu, sačinio Izvještaj o izvršenoj reviziji i dao mišljenje sa rezervom o finansijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja sa zakonskim i ostalim propisima. U Izvještaju su date preporuke u cilju otklanjanja uočenih propusta i nedostataka.

Društvo je postupilo po datim preporukama koje se odnose na:

- Ispravku utuženih potraživanja u skladu sa računovodstvenim pravilima.

Društvo nije postupilo po preporukama koje se odnose na:

- pravilno iskazivanje imovine po fer ili tržišnoj vrijednosti, u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima, uz isknjiženje stanova, te izvršenje procjene vrijednosti cjelokupne imovine;
- odabir metoda mjerenja stalnih sredstava nakon njihovog početnog priznavanja, kako to zahtjeva MRS 16 - Nekretnine, postrojenja i oprema i vlastitim Računovodstvenim politikama;
- intenziviranje aktivnosti vezane za obezbjeđenje dokaza o vlasništvu, procjeni i uknjižbi nekretnina kod nadležnih sudova;
- dosljedno poštivanje sklopljenih Ugovore o prodaji kojima je definisana avansna uplata prije isporuke, kako bi se zaštitila imovina i obezbijedilo sigurno pritjecanje ekonomskih koristi u Društvo;
- redovno uplaćivanje obračunatih sredstava u Budžete Kantona.

Preporuke koje su neprovođive zbog prestanka važenja Zakona o šumama FBiH odnose se na:

- dosljedno postupanje u skladu sa Zakonom o šumama i otvaranje posebnog računa za prostu biološku reprodukciju kao i izdvajanje sredstva za ove namjene na propisani način; uplaćivanje propisanog dijela sredstava namijenjenih za proširenu reprodukciju u Budžete Kantona i Federacije BiH;
- otvaranje računa za prostu biološku reprodukciju, izdvojena sredstva za ove namjene u potpunosti prenositi na isti račun i koristi ih isključivo na način i u svrhe propisane Zakonom o šumama;
- iskazivanje sredstava za proširenu reprodukciju kao obavezu tekućeg perioda, bez rezervisanja;
- uređivanje evidentiranja i trošenja sredstava za prostu biološku reprodukciju vlastitim Računovodstvenim politikama.

4. Sistem internih kontrola i interna revizija

Revizijom je izvršeno ispitivanje sistema internih kontrola, kako bi se procijenila tačnost i pouzdanost podataka na kojima se baziraju finansijski izvještaji i usklađenost istih sa važećim zakonskim i drugim propisima. Odgovornost za uspostavu sistema internih kontrola je na Upravi Društva, a osnov funkcionisanja istog je postojanje odgovarajućeg kontrolnog okruženja, kontrolnih aktivnosti i adekvatne procjene rizika poslovanja. Polazni osnov za uspostavu kontrolnog okruženja je usvajanje adekvatne organizacione strukture i donošenje kvalitetnih internih akata. Organizacija Društva uređena

je Statutom, a detaljno razrađena Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji. Društvo je donijelo značajan broj internih akata kojima su uređene procedure i postupanja zaposlenika u obavljanju poslova i radnih zadataka kao što su Pravilnik o računovodstvu; Pravilnik o računovodstvenim politikama; Pravilnik o finansijskom poslovanju, Pravilnik o nabavci robe i vršenju usluga i ustupanja radova i drugi. **Međutim, naprijed navedeni interni akti nisu bili dovoljni da se uspostavi funkcionalan sistem internih kontrola što je dovelo do određenih propusta koje smo naveli u ovom izvještaju, a koji se odnose na sljedeće:** nije vršena procjena vrijednosti stalnih sredstava u skladu sa MRS 36 –umanjenje vrijednosti sredstava; nisu vršena rezervisanja za sudske sporove u skladu sa MRS 37- Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva, nisu poduzimane aktivnosti radi osiguranja naplate potraživanja putem bankovnih garancija, nisu redovno izmirivane obaveze za korištenje državnih šuma u Budžet Tuzlanskog kantona i budžete općina u skladu sa Zakonom o šumama Tuzlanskog kantona, Društvo nema vlasništvo nad svim nekretninama koje koristi i koje su iskazane u poslovnim knjigama, isplata naknada članovima Odbora za reviziju vršena je bez sačinjenih izvještaja o radu na osnovu čega ne možemo potvrditi da su obavljali poslove iz svojih nadležnosti.

Društvo zastupa **Uprava** i čini je direktor, tri izvršna direktora (za tehničke, ekonomsko finansijske i pravne poslove) i direktori gazdinstava. U 2013. i 2014. godini članovi Uprave obavljali su svoje funkcije kao vršioци dužnosti. Prethodni saziv Uprave je na prijedlog Nadzornog odbora smijenjen 01.08.2014. godine zbog neusvajanja Izvještaja o poslovanju Društva za 2013. godinu koji uključuje finansijski izvještaj, izvještaj vanjskog revizora i Odbora za reviziju. **Potrebno je napomenuti da je u 2013. godini Odlukom Nadzornog odbora razriješen izvršni direktor za ekonomsko finansijske poslove i izvršni direktor za pravne poslove kao i izvršni direktori šumskih gazdinstava „Vlaseničko“ i „Majevičko“ i isti nisu imenovani do okončanja revizije. Funkciju izvršnog direktora za ekonomske poslove i izvršnih direktora naprijed navedenih šumskih gazdinstava obavljaju lica imenovana po ovlaštenju direktora bez saglasnosti Nadzornog odbora.** Navedeno nije u skladu sa odredbama Zakona o javnim preduzećima u FBiH (Sl. novine FBiH broj 8/05) kojim je utvrđeno da Upravu bira Nadzorni odbor Društva.

Nadzorni odbor u 2014. godini se mijenjao tri puta. Naime, Skupština Društva je tokom 2014. godine imenovala privremene članove Nadzornog odbora i to: 22.01.2014. godine, 16.07.2014. godine i 03.12.2014. godine kada je razriješen postojeći Nadzorni odbor i imenovan novi privremeni Nadzorni odbor. Mandat novog Nadzornog odbora utvrđen je u trajanju od najduže 90 dana od dana imenovanja a taj rok je istekao 03.03.2015. godine. Do okončanja revizije (juni 2015.) nije imenovan novi Nadzorni odbor. Navedena imenovanja Nadzornih odbora nisu u skladu sa odredbama člana 7. Zakona o javnim preduzećima u kojem je definisano da se prilikom imenovanja članova Nadzornoga odbora primjenjuju odredbe Zakona o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima Federacije Bosne i Hercegovine kojim je utvrđeno da imenovanja na kraći period mogu biti najviše tri mjeseca i ista se ne mogu ponoviti.

Skupštinu Društva čine dioničari. Jedna dionica bilo koje klase, osim vlastitih dionica, daje pravo na jedan glas prilikom odlučivanja u Skupštini. **Potrebno je istaći da Skupština Društva nije usvojila finansijske izvještaje Društva a time ni donijela Odluku o pokriću gubitka za 2014. godinu. Osim toga, Skupština nije usvojila ni finansijske izvještaje Društva ni prethodne dvije godine.**

Na osnovu naprijed navedenog, ne možemo potvrditi da Organi upravljanja Društva (Uprava, Nadzorni odbor, Skupština) ne funkcionišu i ne obavljaju zadaću koja im je propisana u skladu sa Zakonom o privrednim društvima (Sl. novine FBiH“br.23/99; 45/00;2/02 i 29/03) i u skladu sa Zakonom o javnim preduzećima u FBiH (Sl. novine br 08/05 i 81/08, 22/09) što ima velikog uticaja na normalno funkcionisanje i rješavanje nagomilanih problema u Društvu.

Osnivač Društva i Resorno ministarstvo dužni su aktivno se uključiti i preduzeti odgovarajuće mjere u prevazilaženju i rješavanju konstatovanih propusta i problema. U prvom redu formirati Nadzorni odbor, riješiti status Uprave Društva te osigurati uslove za funkcioniranje sistema internih kontrola.

Odbor za reviziju imenovan je tek 22.01.2014. godine Odlukom Skupštine Društva nakon što je 28.08.2013. godine razriješen prethodni Odbor. Međutim, Skupština je na sjednici održanoj 16.07.2014. godine donijela Odluku o razrješenju članova Odbora za reviziju bez navođenja

razloga o istom. Tokom 2014. godine Odbor za reviziju je održao 1 sastanak i sačinio Izvještaj o pregledu finansijskih izvještaja Društva za 2013. godinu.

INTERNA REVIZIJA

U Društvu je formiran **Odjel za internu reviziju** sa dva uposlenika. Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji predviđeno je da Odjel ima direktora i 3 interna revizora, a trenutno su u Odjelu zaposlena dva zaposlenika. Direktor Odjela prestao je ugovor o angažovanju krajem oktobra 2013. godine i od tada nije imenovan drugi direktor. U 2014. godini Odjel je donio Godišnji Plan rada kojim je predviđeno 10 procesa koji će se revidirati kao i Godišnju strategiju rizika. Do kraja godine Odjel je sačinio 8 izvještaja, a jedan je u fazi izrade. Revizijom su bili obuhvaćeni procesi realizacije zaštita šuma od bespravnih sječa i uzurpacije šumskog tla; proces revizije naknada za dodatno angažovanu radnu snagu i naknada za rad u komisijama; revizija redovnog godišnjeg popisa za 2013. godinu; revizija tačnosti obračuna u vlastitoj proizvodnji, revizija rada komisija za provođenje javnih nabavki i izbor najpovoljnijeg ponuđača i realizacije sklopljenih ugovora. Odjel za internu reviziju redovno je dostavljao Upravi Društva i Nadzornom odboru izvještaje o provedenim revizijama, ali isti nisu osigurali dosljednu i potpunu implementaciju datih preporuka.

Potrebno je da osnivač i organi upravljanja Društva poduzmu aktivnosti kako bi se formirao Odbor za reviziju, imenovao direktor Odjela za internu reviziju u cilju jačanja sistema internih kontrola Društva.

5. Obavljanje poslova iz nadležnosti Društva

Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Tuzlanskog kantona potpisalo je Ugovor o prenošenju poslova gospodarenja šumama i šumskim zemljištem na području Tuzlanskog kantona 15.07.2004. godine, dok je Odlukom Vlade FBiH broj 245/2014 od 13.02.2014.godine, data saglasnost kantonalnim ministarstvima nadležnim za poslove šumarstva da produže period važenja Ugovora o prenosu poslova gospodarenja državnim šumama zaključenim sa kantonalnim šumskoprivrednim društvima do 31.12.2014.godine.

Kantonalno ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede prenijelo je Društvu poslove gospodarenja svim šumama i šumskim zemljištem u administrativnim granicama Tuzlanskog kantona na osnovu Zakona o šumama koji je donijela Skupština Tuzlanskog kantona 18.07.2012. godine. Poslovi gospodarenja su: izrada šumskoprivrednih osnova (u daljnjem tekstu ŠPO), izrada godišnjih planova gospodarenja, izrada projekata za izvođenje radova u šumarstvu i njihova realizacija, projektovanje, izgradnja, rekonstrukcija i održavanje šumske infrastrukture, promet šumskih drvnih sortimenata, izvršavanje programa i planova biološke obnove šuma, provođenje mjera zaštite šuma, proizvodnju i promet šumskog sjemena, šumskog i ukrasnog sadnog materijala, izvršavanje planova korištenja nedovršenih šumskih proizvoda, realizacija planova razvoja šumarstva i mjera racionalizacije u šumarstvu te ostale poslove, zadatke i odgovornosti u skladu sa ugovorom.

Društvo je dužno voditi evidenciju o izvršenim radovima i provedenim mjerama predviđenim šumskoprivrednom osnovom, godišnjim planom gospodarenja i projektom za izvođenje radova u šumarstvu. Podaci se evidentiraju za proteklu godinu i dostavljaju Kantonalnoj upravi najkasnije do 28.02. tekuće godine za prethodnu.

Zakonom o šumama, također je utvrđeno da **su poslovi čuvanja i zaštite šuma putem čuvarske službe u nadležnosti Kantonalne uprave za šumarstvo**. Čuvarska služba formira se unutar Kantonalne uprave i finansira se iz namjenskih sredstava Budžeta Kantona ostvarenih po osnovu naknada za korištenje državnih šuma (2% od ostvarenog prihoda od drveta računajući cijenu drveta na panju i prihoda ostvarenog od nedovršenih šumskih proizvoda). Nadalje, Zakonom je predviđeno da će Kantonalna uprava poslove uspostave čuvarske službe preuzeti od Društva u roku od 12 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona (do 03.08.2013. godine). Nakon toga, Zakonom o izmjeni Zakona o šumama od 19.12.2013. godine ovaj rok je prolongiran do 31.12.2014. godine, a sljedećim Izmjenama Zakona od 27.03.2015. godine utvrđeno je da će poslove čuvarske službe obavljati Društvo do uspostave čuvarske službe u Kantonalnoj upravi u skladu sa sporazumom koji će biti zaključen između

Ministarstva i korisnika državnih šuma (Društva). Međutim, čuvarska služba je još uvijek u nadležnosti Društva, a finansiranje iste vrši se na osnovu zaključenih godišnjih Sporazuma o obavljanju poslova čuvarske službe i finansiranju iste sa Ministarstvom i Kantonalnom upravom iz namjenskih sredstava Budžeta Kantona. Društvo je dužno sačinjavati kvartalne situacije o troškovima čuvarske službe, a Ministarstvo odnosno Uprava za šumarstvo je dužna izvršiti provjeru da li se svi troškovi odnose na rad čuvarske službe i sačiniti Zapisnik o izvršenom pregledu i utvrđenom stanju realizacije Sporazuma. Međutim, Sporazum za 2013. godinu potpisan je tek 25.12.2014. godine u iznosu od 1.750.000 KM jer Društvo tokom 2013. godine nije htjelo prihvatiti ponuđeni prijedlog finansiranja u iznosu od 1.169.358 KM. Sporazum za 2014. godinu potpisan je 18.09.2014. godine također u iznosu od 1.750.000 KM, a koji prema evidenciji Društva čini oko 50 % stvarnih troškova za ove namjene. Budžet Kantona u 2014. godini, a ni u prethodnim godinama nije doznačio sva sredstva u skladu sa potpisanim sporazumima što dodatno utiče na poslovanje i finansijski rezultat Društva. **U 2014. godini iz Budžeta Kantona doznačena su sredstva u iznosu od 1.750.000 KM koja se odnose na iznos po Sporazumu za 2013. godinu.**

Na osnovu naprijed navedenog potrebno je poduzeti aktivnosti kako bi se pitanje čuvarske službe riješilo u skladu sa Zakonom o šumama.

Poduzeti aktivnosti zajedno sa nadležnim institucijama Tuzlanskog kantona kako bi se riješilo pitanje čuvarske službe u skladu sa Zakonom o šumama Tuzlanskog kantona u dijelu nadležnosti nad radom iste i u dijelu redovnog finansiranja iz namjenskih sredstava Budžeta Kantona.

6. Planiranje i izvještavanje

Godišnji plan poslovanja predstavlja revidirani trogodišnji plan poslovanja na godišnjem nivou koji se donosi radi njegovog prilagođavanja kretanjima na tržištu. Sektor društva iz djelokruga poslova svoje nadležnosti izrađuju planske pokazatelje i dostavljaju ekonomsko - finansijskom sektoru radi objedinjavanja i izrade Plana poslovanja. Trogodišnji plan poslovanja Društva za period 2012.-2014. godina sačinjen je u novembru 2011. godine, a usvojen je 27.12.2011. godine od strane Nadzornog odbora. **Plan poslovanja za 2014. godinu Uprava Društva je sačinila u novembru 2013. godine koji je usvojen 12.12.2013. godine od strane Nadzornog odbora. Godišnji plan poslovanja za 2014. godinu Skupština društva nije usvojila. Ni prethodnih godina Godišnje planove Skupština društva nije usvojila.**

Navedeni planovi izrađivani su u skladu sa Smjernicama za izradu planova (Plan nabavki za 2014. godinu, Godišnji plan gospodarenja šumama i Plan poslovanja za 2014. godinu) koji je donesen u septembru 2013. godine. U procesu planiranja, u skladu sa Statutom, primjenjuju se odredbe Zakona o javnim preduzećima u FBiH i Zakona o šumama. Osnov za izradu Plana Društva bile su: Šumskoprivredne osnove za šumsko privredna područja koje sadrže podatke o stanju šuma sa analizom dosadašnjeg gospodarenja, planove gospodarenja za narednih 10 godina u skladu sa klasifikacijom šuma, sa količinom i dinamikom sječe po vrsti drveta i strukturi sortimenata, obim i vrstu šumsko uzgojnih radova na zaštiti šuma, površinu za proširenu biološku reprodukciju šuma, potrebna investiciona ulaganja u infrastrukturu i ekonomske pokazatelje gospodarenja šumama.

U 2014. godini, osnovne ekonomske kategorije planirane su i ostvarene u sljedećim iznosima:

R. br.	Pozicija	Ostvareno u 2013. god.	Plan za 2014. god.	Ostvareno u 2014. god.	Indeks (5/3)	Indeks (5/4)
1	2	3	4	5	6	7
I	Prihodi	18.708.807	18.394.400	16.264.316	87	88
II	Rashodi	18.512.085	18.114.300	18.537.955	100	102
III	Dobit prije poreza (I-II)	196.722	280.100			
IV	Gubitak (I-II)			(2.273.639)		

Ukupni prihodi iskazani su 16.264.316 KM, što je u odnosu na planirane manje za 2.130.084 KM ili 12%. Ostvareni prihodi u odnosu na prethodnu godinu manji su za 2.444.491 KM ili 13%. Značajno smanjenje planiranih i ostvarenih prihoda posljedica je elementarnih nepogoda u 2014. godini (prihodi

od prodaje učinaka na domaćem tržištu) i manje naplaćenih naknada iz Budžeta Kantona po osnovu naknada za rad čuvarske službe.

Ukupno ostvareni rashodi u 2014. godinu iskazani su 18.537.955 KM što je u odnosu na planirane više za 423.655 KM ili 2%, a u odnosu na prethodnu godinu su na istom nivou.

U Izvještaju o poslovanju za 2014. godinu nisu data detaljna obrazloženja za smanjenja i prekoračenja pojedinih pozicija.

Potrebno je da Izvještaj o poslovanju sadrži analize uspješnosti izvršenja planiranih aktivnosti kao i da se daju detaljna obrazloženja eventualnih odstupanja.

6.1 Prihodi

U finansijskim izvještajima za 2014. godinu, ukupno ostvareni prihodi iskazani su 16.264.316 KM, što je u odnosu na isti period prethodne godine manje za 2.444.491 KM ili 13 %.

Prihodi ostvareni u obračunskom periodu iskazani su kako slijedi:

	01.01. - 31.12.2014.	01.01. - 31.12.2013.
PRIHODI	16.264.316	18.708.807
Poslovni prihodi	16.209.836	18.629.366
Prihodi od prodaje učinaka	14.392.779	15.456.509
Ostali poslovni prihodi	1.817.057	3.172.857
Finansijski prihodi	11.429	29.433
Ostali prihodi i dobici	43.051	50.008

Računovodstvenim politikama, usklađenim sa zahtjevima iz standarda, uređene su politike vrednovanja i iskazivanja prihoda. Prihodi se priznaju kada je vjerovatno da će ekonomske koristi priticati u Društvo i kada je iznos prihoda moguće pouzdano izmjeriti. Prihodi se vrednuju po fer vrijednosti naknade koja je primljena ili se potražuje, pri čemu se uzima u obzir iznos svakog diskonta i rabata, kao i iznos drugih popusta koji su odobreni kupcu.

6.1.1 Poslovni prihodi

Poslovni prihodi iskazani su 16.209.836 KM što je 99,66% ukupnih prihoda. U odnosu na prethodnu godinu manji su za 2.419.530 KM ili 13%. U okviru poslovnih prihoda prihodi od prodaje učinaka su 14.392.779 KM i ostali poslovni prihodi 1.817.057 KM.

Prihodi od prodaje učinaka odnose se na prihode od prodaje drvnih sortimenata. Ovdje treba napomenuti da Društvo u svojim finansijskim izvještajima nije iskazivalo prihode od prodaje učinaka po vrstama prihoda (npr. prihodi od drveta, prihodi od sadnica i sjemena, prihodi od građe, prihodi od nedrvnih proizvoda, prihoda od veleprodaje i maloprodaje, i sl.). Prodaja drvnih sortimenata uređena je Pravilnikom o prodaji šumskih drvnih sortimenata i Jedinstvenim minimalnim Cjenovnikom proizvoda i usluga u šumarstvu, usvojenim od strane Nadzornog odbora. Navedenim Pravilnikom prodaja šumskih drvnih sortimenata vrši se putem ugovora za sukcesivnu isporuku (godišnji ugovori) putem licitacije (javno nadmetanje, gdje je osnovni kriterij najviša cijena) i putem prodaje za potrebe mjesnog stanovništva (ogrijevano drvo).

Vlada Federacije BiH donijela je Odluku o općim uslovima prodaje šumskih drvnih sortimenata iz državnih šuma na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine (Sl. novine FBiH 13/08) i Odluku o izmjenama navedene Odluke (Sl. novine FBiH 25/10) kojima propisuje **obavezu transparentnog i tržišnog načina prodaje šumskih drvnih sortimenata porijeklom iz državnih šuma, ciljeve, način i opšte uslove prodaje** te računanje rezerve/minimalne cijene u cjenovniku.

Prihodi od prodaje učinaka realizuju se najvećim dijelom (80%) na osnovu prikupljenih zahtjeva kupaca za zaključivanje ugovora za sukcesivnu isporuku do kraja godine za narednu godinu. Kupci dostavljaju zahtjeve na obrascu koji utvrđuje Uprava Društva na kojima su i utvrđeni kriteriji za dodjelu ugovora. Ugovori za sukcesivnu isporuku šumskih drvnih sortimenata se zaključuju na kraju poslovne godine za narednu. **Društvo je u dnevnim novinama „Oslobođenje“ objavljivalo Obavještenje zainteresiranim kupcima da je na web stranicama Društva i ekapija. ba. kao i na oglasnim pločama Društva objavljen oglas o prodaji drvnih sortimenata.**

Uprava Društva na osnovu godišnjeg plana proizvodnje šumskih drvnih sortimenata planira količine i načine prodaje. Plan prodaje se usvaja najkasnije do kraja jedanaestog mjeseca tekuće godine za narednu i objavljuje raspoložive količine drvnih sortimenata za ugovaranje u poslovnoj 2014. godini. Kriteriji za dodjelu ugovora za sukcesivnu isporuku drvnih sortimenata donose se svake godine, a za 2014. godinu uprava je iste donijela 19.12.2013. godine i odnosili su se na: avansna uplata ili bankovna garancija banke u iznosu koji odgovara vrijednosti mjesečne isporuke; kontinuirana isporuka tokom cijele godine; stepen obrade drveta (finalna, polufinalna i primarna proizvodnja), odnos vrijednosti izvoza sa ukupnim prihodom i odnos trebovane količine i broja zaposlenih. Na osnovu utvrđenih kriterija i pristiglih zahtjeva posebno formirana Komisija vrši bodovanje i daje prijedlog direktoru Društva za sklapanje ugovora. U 2014. godini sklopljeni su ugovori u najvećem broju sa kupcima sa kojima se i prethodnih godina poslovalo.

Drugi način prodaje šumskih drvnih sortimenata je putem licitacije koji podrazumjeva prodaju određene količine drvnih sortimenata putem javnog oglašavanja, a po kriteriju ponuđene najviše cijene. Licitacija (javno nadmetanje) objavljuje se na internetu, Web stranici ekapija.ba i na oglasnim pločama Društva.

Društvo formira posebnu komisiju koja provodi licitacijsku prodaju. Licitacijska prodaja se vrši na način da su drveni sortimenti podijeljeni na Lotove prema kvalitetu, kvantitetu, mjestu isporuke i utvrđenoj početnoj cijeni po m³. Nakon provedene licitacije komisija sačinjava zapisnik i predlaže direktoru kupce kojima će odobriti prodaju.

Prodaja šumskih drvnih sortimenata mjesnom stanovništvu (maloprodaja) podrazumjeva prodaju mjesnom stanovništvu za zadovoljenje njihovih vlastitih potreba. Na ovaj način mogu se prodavati ogrevno drvo na panju, na međustovarištu, sabir iza redovnih sječa i prodaja sitnog tehničkog drveta u šumi na panju i međustovarištu. Navedena prodaja vrši se uz obavezu avansnog plaćanja prije isporuke, a najveća količina koju može kupiti jedno domaćinstvo (porodica) u toku kalendarske godine je 10m³. Prodaja drvnih sortimenata mjesnom stanovništvu vrši se u skladu sa Planom odjela predviđenih za maloprodaju.

Prodaja drvnih sortimenata vršena je na osnovu Jedinistvenog minimalnog cjenovnika proizvoda i usluga u šumarstvu, koji je usvojio Nadzorni odbor 18.10.2013. godine.

Ostali poslovni prihodi iskazani su u iznosu od 1.817.057 KM i odnose se najvećim dijelom na prihode po osnovu naknada za rad čuvarske službe doznačene iz kantonalnog Budžeta u iznosu od 1.750.000 KM. Na ovim pozicijama iskazani su i prihodi po osnovu naknade šumske štete i naplaćenih kazni u iznosu od 37.289 KM, prihodi od zakupa nekretnina 19.441 KM, prihodi od donacija 6.047 KM.

Potrebno je u finansijskim evidencijama prihode od prodaje učinaka iskazivati analitički po vrstama prihoda.

6.1.2 Finansijski prihodi

Finansijski prihodi iskazani su 11.429 KM, i čine ih prihodi od kamata. U odnosu na prošlu godinu manji su za 18.004 KM ili 38,83%.

6.1.3 Ostali prihodi i dobici

Ostali prihodi i dobici iskazani su 43.051 KM, a čine ih: prihodi od naplaćenih otpisanih potraživanja 14.161 KM, prihodi po osnovu otpisa obaveza 3.531 KM, prihodi po osnovu ukidanja dugoročnih rezervisanja za izradu šumsko privrednih osnova 24.818 KM i ostalih prihoda 541 KM, i u odnosu na prethodnu godinu manji su za 7.058 KM.

6.2 Rashodi

U finansijskim izvještajima iskazani su rashodi u ukupnom iznosu od 18.537.955 KM i za 454.591 KM ili 2,5 % veći su od rashoda ostvarenih u prethodnoj godini. Struktura iskazanih rashoda je slijedeća:

	01.01.-31.12.2014.	01.01.-31.12.2013.
RASHODI	18.537.955	18.083.364
Poslovni rashodi:	16.798.371	17.805.841

Nabavna vrijednost prodane robe	1.905	201
Materijalni troškovi	1.583.620	1.650.709
Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	9.832.214	10.810.733
Troškovi proizvodnih usluga	3.889.459	4.119.199
Amortizacija	522.232	546.146
Nematerijalni troškovi	1.031.041	1.107.842
Povećanje vrijednosti zaliha učinka	-62.100	-428.989
Finansijski rashodi	90.508	123.513
Ostali rashodi i gubici	1.569.526	111.384
Rashodi iz osnova usklađivanja vrijednosti sredstava	79.549	42.626

6.2.1 Poslovni rashodi

Poslovni rashodi u visini od 16.798.371 KM manji su za 1.007.470 KM ili 5,7% u odnosu na prethodnu godinu, a čine ih: materijalni troškovi 1.583.620 KM, troškovi plaća i ostalih ličnih primanja zaposlenih 9.832.214 KM, troškovi proizvodnih usluga 3.889.459 KM, amortizacija 522.232 KM, nematerijalni troškovi 1.031.041 KM, povećanje vrijednosti zaliha učinka 62.100 KM i nabavna vrijednost prodane robe 1.905 KM.

6.2.1.1 Materijalni troškovi

Materijalni troškovi iskazani su 1.583.620 KM, a odnose se na: utrošene sirovine i materijal 317.290 KM, energiju i gorivo 850.457 KM, rezervne dijelove 266.393 KM i otpis sitnog inventara, ambalaže i auto guma 149.480 KM.

Unutar **troškova sirovina i materijala** najznačajniji troškovi su: troškovi materijala za proizvodnju 66.847 KM, troškovi stočne hrane i hrane za divljač 64.303 KM, troškovi potrošnog materijala 46.462 KM, troškovi šljaka i kamena za posipanje puteva 45.205 KM, troškovi kancelarijskog materijala 43.065 KM, utrošeni sadni materijal 26.975 KM i troškovi materijala za zaštitu šuma (feromona) 10.082 KM.

Troškovi energije i goriva čine troškovi goriva i maziva za proizvodnju 556.064 KM, troškovi goriva i maziva za vozila 193.541 KM, ostala utrošena energija (drvo, ugalj) 64.313 KM i troškovi električne energije 26.539 KM.

Troškovi rezervnih dijelova sastoje se od: troškova rezervnih dijelova za motorne pile 55.757, rezervnih dijelova za šumske traktore 199.076 KM te troškovi rezervnih dijelova za motorna vozila 11.559 KM.

Otpis sitnog inventara, ambalaže i auto guma sastoji se od troškova auto guma 63.998 KM, HTZ opreme na upotrebi 50.775 KM, troškova sitnog inventara 34.591 KM, te troškova ambalaže 117KM.

6.2.1.2 Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja

U okviru poslovnih rashoda značajni su izdaci za plaće i naknade plaća, a njihova struktura je:

	01.01.-31.12.2014.	01.01.-31.12.2013.
Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	9.832.214	10.810.733
Troškovi plaća zaposlenih	7.794.159	8.384.859
Troškovi naknada plaća zaposlenim	261.929	196.681
Troškovi službenih putovanja zaposlenih	265	7.224
Troškovi ostalih primanja, naknada i mater.prava	1.721.689	2.122.645
Troškovi naknada članovima odbora i komisija	18.107	41.887
Troškovi naknade ostalim fizičkim licima	36.066	57.437

Troškovi primanja zaposlenih iskazani u iznosu od 9.832.214 KM, manji su za 978.519 KM ili 9% u odnosu na prethodnu godinu.

Troškovi plaća i naknada plaća zaposlenima u iznosu od 9.832.214 KM čine 53% ukupnih rashoda. U odnosu na isti period prethodne godine, ostvareno je smanjenje za 525.453 KM ili 6 %.

Na ime troškova plaća zaposlenima isplaćeno je 7.794.159 KM a što se odnosi na redovne bruto plaće 7.727.192 KM, na naknade plaće po osnovu druge koristi 10.730 KM i naknade za rad u komisijama 56.237 KM.

Najviša plaća isplaćena je 2.691 KM, a najniža 452 KM. Prosječno isplaćena neto plaća u 2014. godini iznosila je 741 KM. Uvidom u dokumentaciju konstatovano je da se tokom godine uposlenicima isplaćivala stimulacija za rad u ukupnom iznosu od 34.912 KM. Navedene stimulacije isplaćivane su na osnovu Rješenja donesenih od strane direktora. Uvidom u pojedina Rješenja konstatovano je da nije bilo kriterija kojim se utvrđuje visina stimulacije već je svim uposlenicima kojima je uvećana osnovna plaća obračun uvećanja plaće vršio u iznosu od 20% na osnovnu plaću. **Imajući u vidu da je u 2014. godini Društvo poslovalo sa gubitkom, smatramo da nema opravdanja za isplate stimulacija tokom cijele godine bez utvrđenih kriterija o visini stimulacija na plaću za obavljanje redovnih poslova.**

Potrebno je prilikom obračuna i isplate stimulacija utvrditi kriterije za utvrđivanje visine stimulacija kao i razmotriti opravdanost isplate stimulacija uposlenicima u maksimalnom iznosu.

Na poziciji naknada plaća po osnovu druge koristi isplaćivane su naknade za rad u radnim grupama u iznosu od 10.730 KM. Pravilnikom o radu Društva propisano je da se naknada za rad zaposlenika u stručnim komisijama i timovima reguliše posebnom Odlukom direktora. Radne grupe su formirane za: izradu Elaborata o energetske potencijalu biomase u šumama na području TK, Radna grupa za izradu akcionog plana održavanja certifikata FSC, Komisija za davanje mišljenja po zahtjevu Elektrodistribucije Tuzla.

Naknade plaće za rad u komisijama iskazane su u bruto iznosu od 56.237 KM a najvećim dijelom odnose se na naknade za rad u popisnim komisijama (u bruto iznosu od 37.536 KM) te komisije za javne nabavke (u bruto iznosu od 16.325 KM). Iste su isplaćivane na osnovu Odluke direktora i specifikacije dostavljene od strane navedenih komisija. **Obzirom da članovi komisija ostvaruju plaću iz redovnog radnog odnosa, te da je Društvo u 2014. godini poslovalo sa gubitkom ne možemo potvrditi opravdanost isplate navedenih izdataka.**

Potrebno je preispitati opravdanost isplate naknada članovima radnih grupa kao i naknada članovima komisija uposlenicima Društva.

Troškovi naknada plaća zaposlenim i ostalih primanja iskazani su 2.038.055 KM od čega se najveći dio odnosi na:

Troškove ostalih primanja, naknada i materijalnih prava zaposlenih 1.721.689 KM (topli obrok, prevoz, otpremnine pri odlasku u penziju, jubilarne nagrade i druge nagrade i darovi zaposlenim).

Naknade članovima Nadzornog odbora i članovima Odbora za reviziju iskazane su 18.107 KM. Naknade članovima Nadzornog odbora su 15.077 KM, a naknade članovima Odbora za reviziju 3.030 KM.

Naknade članovima Nadzornog odbora isplaćivane su na osnovu pojedinačnih ugovora sa članovima Nadzornog odbora a u skladu sa Odlukom Skupštine dioničara Društva o visini naknade za predsjednika i članove Nadzornog odbora iz 2008. godine. Do 16.07.2014. godine isplaćivano je po 300 KM (neto iznos), a od juna 2014. godine naknade članovima Nadzornog odbora isplaćivane su u skladu sa Odlukom o utvrđivanju najvišeg iznosa naknada za rad predsjednika i članova Upravnih i Nadzornih odbora Vlade Tuzlanskog kantona broj: 02/1-14-12511/14 od 20.05. 2014. godine kojom je regulisana naknada od 120 KM predsjedniku i 100 KM članovima Nadzornog odbora.

Naknade članovima Odbora za reviziju isplaćivane su na osnovu pojedinačnih ugovora sa predsjednikom i članovima Odbora za reviziju u skladu sa Odlukom Skupštine Društva o utvrđivanju visine mjesečne naknade predsjedniku i članovima Odbora za reviziju od 17.03.2014. godine. Međutim, Skupština je na sjednici održanoj 16.07.2014. godine donijela Odluku o razrješenju članova Odbora za reviziju bez navođenja razloga o razrješenju.

Troškovi naknada ostalim fizičkim licima iskazani su 36.065 KM a odnose se na: troškove po osnovu ugovora o djelu i privremenim i povremenim poslovima 32.295 KM i troškove naknada pripravnici i volonterima 3.771 KM. Ugovori o djelu zaključivali su se za pripreme zemljišta za vještačko pošumljavanje, čuvanje mašina, čišćenje divljih deponija smeća, sanacije sanitarnih užitaka, pripreme površine za pošumljavanje i sl.

Preispitati opravdanost isplata naknada članovima Odbora za reviziju obzirom da Odbor za reviziju nije održavao sjednice, niti su sačinjavani izvještaji o radu.

6.2.1.3 Troškovi proizvodnih usluga

Troškovi proizvodnih usluga iskazani su 889.459 KM i u odnosu na prethodnu godinu manji su za 229.740 KM ili 5,6%. U okviru proizvodnih usluga najznačajniji su troškovi usluga izrade i dorade učinaka, održavanja, troškovi transportnih usluga i troškovi zakupa.

Troškovi usluga izrade i dorade učinaka iskazani su 3.568.434 KM. U okviru istih najveći troškovi u iznosu od 3.122.987 KM odnose se na: poslove izvođenja radova u šumi (sječa, izrada, izvoz, primicanje, iznos šumskih drvnih sortimenata na međustovarište, te troškovi na doradi proizvoda) za koje se zaključuju ugovori sa kooperantima od kojih su najveći: Vezir d.o.o. Čelić „Fahras“ d.o.o Kladanj, Jela d.o.o Kladanj, Forst Mont d.o.o. Kladanj i Halsan d.o.o. Na ovoj poziciji iskazani su i troškovi pošumljavanja (priprema zemljišta, sadnja i njega sadnica) u iznosu od 160.524 KM, usluge građevinskih mašina 96.944 KM kao i troškovi sklopljenih ugovora o djelu za poslove sječe, doznaka, primicanja i radova u rasadnicima u iznosu od 164.309 KM.

Troškovi usluga održavanja iskazani 201.950 KM i u najvećem obimu odnose se na usluge održavanja proizvodne mehanizacije i putničkih automobila 163.117 KM, održavanja puteva i građevinskih objekata 26.174 KM, i troškovi održavanja informatičke opreme 12.509 KM.

Troškovi transporta iskazani 112.339 KM, a čine ih transportne usluge dovoza drvnih sortimenata iz šume na lager, transportne usluge vezane pošumljavanje – prevoz sadnica i usluge prevoza radnika po fakturama odabranih dobavljača.

Troškovi zakupa iskazani 5.070 KM i odnose se na usluge zakupa poslovnih prostora i zakupa oprema za potrebe sječe u šumama.

6.2.1.4 Nematerijalni troškovi

Nematerijalni troškovi u iznosu od 1.031.041 KM manji su za 76.801 KM ili 7% u odnosu na prethodnu godinu.

U okviru nematerijalnih troškova najznačajniji su: troškovi poreza, naknada, такси i drugih dadžbina u iznosu od 729.986 KM a iste se najvećim djelom odnose se na: naknade za šume 5%- budžetima općina 472.248 KM i naknade za šume 2% - Budžetu kantona 188.899 KM. Značajan trošak predstavljaju i troškovi neproizvodnih usluga koji su iskazani 152.869 KM a najznačajniji su troškovi usluga certificiranja u iznosu od 25.973 KM, troškovi oglasa 24.017 KM, zdravstvene usluge 22.663 KM i veterinarske usluge 17.040 KM.

Troškovi reprezentacije iskazani su 25.116 KM i odnose se na troškove ugostiteljskih usluga, usluge kafe kuhinje i ostale troškove reprezentacije. Prilikom obavljanja revizije konstatovano je da korištenje sredstava reprezentacije nije regulisano internim aktom te samim tim nije propisano ko i u kojem iznosu ima pravo na korištenje sredstava reprezentacije. Provedenom revizijom utvrđeno je da su se isplate vršile po fakturama pravnih lica za ugostiteljske usluge, a da se prilikom pravdanja računa za ugostiteljske usluge na teret Društva na istima nije nalazila ovjerena zabilješka od strane odgovornih osoba koja bi upućivala na povod i svrhu nastanka troška. **Imajući u vidu naprijed navedeno ne može se potvrditi opravdanost nastanka troškova na ime sredstava reprezentacije kao i namjensko korištenje istih.**

Potrebno je da Društvo donese interni akt kojim bi se regulisalo ko i na koji način ima pravo na korištenje sredstava reprezentacije kao i do kojeg iznosa.

6.2.2 Finansijski rashodi

Finansijski rashodi iskazani 90.508 KM i u odnosu na prethodnu godinu manji su za 33.005 KM ili 7%. Navedeni rashodi najvećim djelom se odnose na rashode po osnovu kamata na kredite u iznosu od 89.402 KM.

6.2.3 Ostali rashodi i gubici

Ostali rashodi i gubici iskazani su 1.569.526 KM što je u odnosu na prethodnu godinu više za 1.458.142 KM ili 86%, a odnose se na: rashode po osnovu ispravke i otpisa vrijednosti potraživanja 1.260.891 KM, rashode i gubitke na zalihama 301.796 KM, gubitke po osnovu prodaje materijala 6.253 KM te, manjkove 586 KM.

Ispravka otpisa vrijednosti potraživanja odnosi se najvećim djelom na ispravku vrijednosti potraživanja iz 2013. godine od kantonalne Uprave za šumarstvo po osnovu troškova finansiranja čuvarske službe u iznosu od 1.259.679 KM, što je detaljnije pojašnjeno u tački 6.3. Izvještaja.

6.2.4 Rashodi iz osnova umanjenja vrijednosti sredstava

Rashodi iz osnova umanjenja vrijednosti sredstava u iznosu od 79.549 KM se najvećim dijelom odnose na obračunatu amortizaciju nematerijalnih sredstava 79.404 KM (amortizacija šumsko privrednih osnova).

6.3 Finansijski rezultat

U 2014. godini iskazan je gubitak u poslovanju u iznosu od 2.273.639 KM dok je u prethodnoj godini iskazana dobit u iznosu od 625.443 KM. Gubitak se najvećim dijelom odnosi na gubitak iz ostalih aktivnosti u iznosu od 1.526.475 KM, te na gubitak iz poslovnih aktivnosti u iznosu od 667.616 KM. Na iskazani gubitak uticalo je:

- Ispravka vrijednosti potraživanja u iznosu od 1.259.679 KM. Naime, u toku 2013. godine Društvo je oprihodovalo 3.009.679 KM na ime potraživanja za troškove čuvanja i zaštite šuma koliko su iznosili iskazani troškovi čuvarske službe u 2013. godini. Društvo je iskazalo potraživanje u navedenom iznosu bez potpisanog Sporazuma o regulisanju međusobnih prava i obaveza između Ministarstva i Društva koja se odnose na obavljanje poslova i finansiranje troškova čuvarske službe u državnim šumama. Tek 25.12.2014. godine potpisan je sporazum u iznosu od 1.750.000 KM između Ministarstva, Kantonalne uprave za šumarstvo i Društva zbog čega je izvršena ispravka potraživanja na teret rashoda za razliku iskazanih i priznatih troškova čuvarske službe.
- gubitak iz poslovnih aktivnosti u iznosu od 588.537 KM (dok je prethodne godine po ovom osnovu iskazana dobit 823.525 KM), a kako je navedeno u Izvještaju o poslovanju jedan od razloga su i poplave koje su uzrokovale štete na građevinskim objektima, putnim komunikacijama i zalihama gotovih proizvoda koje su prema procjeni Društva iznosile oko 1.310.500 KM.

7. Stalna i tekuća sredstva, kapital i obaveze

7.1 Stalna sredstva i dugoročni plasmani

Na datum bilansa knjigovodstvena vrijednost stalnih sredstava i dugoročnih plasmana iskazana je u slijedećim iznosima:

	31.12.2014.	31.12.2013.
STALNA SREDSTVA	3.478.591	3.826.577
Nematerijalna sredstva	708.477	405.170
Nekretnine, postrojenja i oprema	2.501.037	3.104.225
Ulaganja u nekretnine	167.300	179.846
Biološka imovina	101.777	137.336

Nematerijalna sredstva uključuje ulaganja u softverske aplikacije i ulaganja u tuđa sredstva, iskazuje se po istorijskom trošku nabavke umanjenom za ispravku vrijednosti. Društvo primjenjuje

linearnu metodu amortizacije kroz procijenjeni vijek trajanja od 5 do 10 godina. Nematerijalna sredstva iskazana su u iznosu od 708.477 KM (nabavna vrijednost 891.973 KM, ispravka vrijednosti 183.496 KM), a čine ih: ulaganja u izradu šumskoprivrednih osnova 673.629 KM i softveri 34.848 KM.

Povećanje nematerijalnih sredstava u 2014. godini iskazano je u iznosu od 391.813 KM, a odnosi se na ulaganja u izradu ŠPO za šumsko gazdinstvo Konjuh 374.674 KM i ulaganja u iznosu 17.139 KM koja se odnose na nabavku Microsoft licenci i antivirusnog programa.

Nekretnine, postrojenja i oprema predstavljaju najveći dio stalnih sredstava. Struktura i promjene na ovoj imovini u 2014. godini daju se u slijedećoj tabeli:

Opis	Zemljišta	Građevinski Objekti	Postroj. i oprema	Alati, pog. i kan.nam.	Transp. sredstva	Mat.sr. u pripremi	Ukupno
1	2	3	4	5	6	7	8
1 Nabavna vrijednost							
na dan 31.12.2013.	842.425	3.353.808	4.919.403	208.055	1.798.291	12.277	11.134.259
direktna povećanja u 2014.			32.738	624	198.638		232.000
na dan 31.12.2014.	842.425	3.353.808	4.952.141	208.679	1.996.929	12.277	11.366.259
2 Akumulir.amortizacija						0	0
na dan 31.12.2013.		2.631.834	4.078.200	188.330	1.463.242	0	8.361.606
amortizacija za 2014.		60.800	258.509	7.347	176.963		503.619
na dan 31.12.2014.		2.692.633	4.336.709	195.677	1.640.205	0	8.865.224
3 Neto knjigov.vrijednost							0
na dan 31.12.2013.	842.425	721.975	841.203	19.725	335.050	12.277	2.772.655
na dan 31.12.2014.	842.425	661.175	615.433	13.002	356.725	12.277.	2.501.037

Nekretnine postrojenja i oprema su sredstva koje Društvo koristi u proizvodnji i isporuci proizvoda i usluga, iznajmljivanju drugima ili za obavljanje administrativnih i drugih poslova, za koje postoji vjerovatnoća pritanja ekonomskih koristi povezanih sa tim sredstvom u Društvo, a čija se nabavna vrijednost može pouzdano izmjeriti. Materijalna stalna sredstva početno se vrednuju po trošku nabavke, a nakon toga po trošku nabavke umanjenom za akumuliranu amortizaciju i druga usklađivanja vrijednosti. Pravilnikom o računovodstvenim politikama definisano je da će Društvo na datum svakog bilansa vršiti procjenu da li je vrijednost sredstva umanjena pri čemu će se prilikom utvrđivanja nadoknadiive vrijednosti u obzir uzimati cijena na aktivnom tržištu, a u nedostatku aktivnog tržišta, najbolja raspoloživa informacija.

U okviru ove grupe karakteristične su slijedeće pozicije:

- **Zemljište** iskazano je 842.425 KM i na ovoj poziciji u 2014. godini nije bilo promjena;
- **Građevinski objekti** iskazani su 661.175 KM (nabavne vrijednosti 3.353.808 KM, ispravke vrijednosti 2.692.633 KM), a čine ih po nabavnoj vrijednosti: upravne zgrade 2.046.793 KM; građevinski objekti za obavljanje djelatnosti iz oblasti šumarstva 43.229 KM i ostali građevinski objekti 1.263.785 KM. Smanjenje vrijednosti građevinskih objekata u 2014. godini izvršeno je za obračunatu je amortizaciju od 60.800 KM;
- **Postrojenja i oprema** iskazani su 615.433 KM (nabavne vrijednosti 4.952.141 KM; ispravke vrijednosti 4.336.709 KM), a čine ih po nabavnoj vrijednosti: oprema za proizvodnju u šumarstvu 4.266.274 KM; oprema za informatičku obradu podataka 185.821 KM; oprema za PTT saobraćaj 46.467 KM; mobilni telefoni 11.237 KM; uređaji za zagrijavanje i hlađenje 57.897 KM; mašine i oruđa za obradu zemlje 53.805 KM; ostala oprema u šumarstvu 296.645 KM; Povećanje vrijednosti postrojenja i opreme u 2014. godini iskazano je u iznosu od 32.738 KM, a odnosi se nabavku opreme u šumarstvu. Smanjenje vrijednosti postrojenja izvršeno je za obračunatu amortizaciju 258.509 KM;
- **Alati, pogonski i kancelarijski namještaj** iskazani su 13.002 KM (nabavne vrijednosti 208.679 KM; ispravke vrijednosti 195.677 KM), a čine ih kancelarijski namještaj i računarska oprema.

Zbog dotrajalosti i neupotrebljivosti u 2014. godini rashodovana je oprema i kancelarijski materijal sadašnje vrijednosti od 669 KM.

- **Transportna sredstva** iskazana su 356.725 KM (nabavne vrijednosti 1.996.929 KM; ispravke vrijednosti 1.640.204 KM), a čine ih po nabavnoj vrijednosti: putnički automobili 980.975 KM, kamioni i prikolice 596.281 KM, minibusevi 359.470 KM. Najveće povećanje vrijednosti u 2014. godini iskazano je u iznosu od 183.588 KM i odnosi se na nabavku minibusa.
- **Nekretnine postrojenja i opreme u pripremi** iskazani su 12.277 KM a odnose se na izradu glavnog projekta šumske kamionske ceste „Lovačka kuća (Majevisa)- Prijomont“ za koja su izvršena ulaganja po osnovu fakture još od 30.12.2008. godine.
- **Investicijske nekretnine** iskazane su 167.300 KM (nabavne vrijednosti 423.373 KM ispravke vrijednosti 256.073 KM). Ovdje se radi o građevinskom zemljištu nabavne vrijednosti 5.166 KM i građevinskom objektu 418.207 KM izdatom u najam preduzeću „Sensi Tours“ d.o.o. Banovići sa kojim je zaključen ugovor o zakupu poslovnog prostora u trajanju od 5 godina u mjesečnoj visini najma od 620 KM.
- **Biološka imovina iskazana** sadašnje vrijednosti 101.777 KM (nabavne vrijednosti 219.535 KM i ispravke vrijednosti 117.758 KM). Ovu vrijednost čini vrijednost osnovnog stada - konja kojim društvo raspolaže u šumarijama za vlastite potrebe.

Amortizacija stalnih sredstava vrši se linearnom metodom otpisa po minimalnim stopama iz „Nomenklature sredstava koja se amortizuju i minimalne stope amortizacije“, a koje važeći Zakon o porezu na dobit priznaje u trošak perioda.

Grupa sredstava	Vijek trajanja (god.)	Stopa amortizacije (%)
- nematerijalna sredstva	5	20
- građevinski objekti	od 10 do 33,3	3 – 10
- oprema za proizvodnju	od 2,5 do 20	5 - 40
- kancelarijski namještaj	8	12,5
-transportna oprema	od 5 do 8	12,5 -20

Procjena vrijednosti umanjenja sredstava

Društvo na datum bilansa, **nije vršilo procjenu** postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena, niti je vršena procjena nadoknadive vrijednosti za takva sredstva, shodno paragrafu 9 i ostalim zahtjevima iz MRS 36–Umanjenje vrijednosti sredstava.

Naime, Društvo je u 2012. godini formiralo komisiju čiji je zadatak bio da izvrši testiranje **umanjenja vrijednosti samo građevina** u skladu sa zahtjevima MRS 36 i Pravilnika o računovodstvu i računovodstvenim politikama Društva. Komisija je izvršila procjenu na način da je procijenila iskazane vrijednosti građevina sa cijenama iz oglasa za prodaju građevinskih objekata (poslovnih prostora) koji su objavljeni na web stranicama za prodaju. U Izvještaju komisije donesen je zaključak da nakon izvršenih testiranja nema pokazatelja kojima bi se izvršilo umanjenje sadašnje vrijednosti građevinskih objekata.

Vlasništvo nad nekretninama

Društvo raspolaže podacima o ukupnom broju nekretnina na koje se odnosi imovinsko - pravna problematika, odnosno koliko je građevinskih objekata sa zemljištem u vlasništvu Društva; koliko je građevinskih objekata na kojima nisu riješeni imovinsko - pravni odnosi te su pokrenuti postupci za rješavanje prava vlasništva kod nadležnih organa. Prezentirani su nam zemljišno knjižni izvadci u kojima je u vlasničkom listu za pojedine objekte koje Društvo koristi (upravne zgrade u Kladnju, Srebreniku, Banovićima i Živinicama, poslovne prostore i lugarnice) i zemljište navedeno državno vlasništvo, vlasništvo drugih pravnih lica ili vlasništvo pojedinaca. Društvo je pokrenulo postupke obezbjeđenja dokaza o vlasništvu.

Na datum bilansa vršiti procjenu postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena i procjenu nadoknadive vrijednosti takva sredstva, u skladu sa zahtjevom MRS 36 Umanjenje imovine;

Potrebno je intenzivirati aktivnosti vezane za obezbjeđenje dokaza o vlasništvu, procjeni i uknjižbi nekretnina kod nadležnih sudova.

Popis imovine, potraživanja, kapitala i obaveza

Nadzorni odbor je Odlukom broj: 10-725/14 od 26.09.2014. godine imenovao Centralnu popisnu komisiju na nivou Društva, a Odlukama direktora Društva formirane su sljedeće komisije:

- Komisija za popis stalnih sredstava i investicija u toku;
- Komisija za popis novčanih sredstava u blagajni gazdinstva;
- Komisija za popis obaveza i potraživanja;
- Komisija za popis sitnog inventara, HTZ opreme, auto guma, goriva i maziva, kancelarijskog materija, stočne hrane, rezervnih dijelova, ambalaže i potrošnog materijala na zalihi;
- Komisija za popis sitnog inventara, HTZ opreme, auto guma i ambalaže na upotrebi;
- Komisija za popis robe u kafe kuhinji;
- Komisija za popis sadnog materijala u rasadniku;
- Komisija za popis zaliha nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda.

Na osnovu izvještaja gore navedenih popisnih komisija Šumarija, koje su u sastavu Društva, Centralna popisna komisija za popis sačinila je Izvještaj o redovnom godišnjem popisu sredstava i izvora sredstava na dan 31.12.2014. godine. U prilogu Izvještaja o redovnom godišnjem popisu sredstava i izvora sredstava su pregledi stanja imovine i obaveza (popisne liste), prijedlozi za rashod i prijedlozi za knjiženja popisnih razlika. Nadzorni odbor je 25.02.2015. godine donio Odluku o usvajanju Izvještaja o redovnom godišnjem popisu sredstava i izvora sredstava i načinu knjiženja inventurnih razlika na dan 31.12.2014. godine. Konstatovane razlike evidentirane su u finansijskim izvještajima Društva za 2014. godinu.

7.2 Tekuća sredstva

7.2.1 Zalihe i sredstva namijenjena prodaji

Na datum bilansa iskazane su slijedeće zalihe:

	31.12.2014.	31.12.2013.
ZALIHE I SREDSTVA NAMJENJENA PRODAJI	1.984.878	1.949.214
Sirovine, materijal, rezervni dijelovi i sitan inventar	319.163	345.524
Proizvodnja u toku, poluproizvodi i nedovršena proizvodnja	1.446.819	1.236.002
Gotovi proizvodi	218.820	367.537
Roba	76	151

Zalihe Društvo početno mjeri po trošku nabavke, a naknadno se zalihe mjere po trošku nabavke ili neto utrživoj vrijednosti ovisno koja je niža. Troškovi zaliha obuhvataju sve troškove nabavke, troškove konverzije i troškove dovođenja zaliha na lokaciju i sadašnje stanje. Cijena koštanja gotovih proizvoda utvrđuje se po sistemu varijabilnih troškova. Zalihe sirovina i materijala, goriva i maziva, inventara i ostalog potrošnog materijala vode se po nabavnoj vrijednosti.

Sitan inventar, auto gume i ambalaža se otpisuju metodom 50% otpisa prilikom stavljanja u upotrebu a preostala razlika otpisuje se prilikom rashoda.

Zalihe sirovina, materijala, rezervnih dijelova i sitnog inventara iskazane su 319.163 KM (nabavne vrijednosti 549.089 KM; ispravke vrijednosti 229.926 KM) a čine po nabavnoj vrijednosti: sirovine i materijal 48.446 KM; rezervni dijelovi 21.087 KM; auto gume i ambalaža 130.541 KM; alat i sitan inventar 349.015 KM.

Ispravka vrijednosti sitnog inventara iskazana je 120.319 KM, auto guma 65.090 KM, HTZ opreme 44.337 KM te ambalaže na upotrebi 180 KM.

Proizvodnja u toku, poluproizvodi i nedovršena proizvodnja iskazani su 1.446. 819 KM a čine ih proizvodnja u toku 1.357.269 KM i nedovršena proizvodnja (rasadnik) 89.550 KM.

Gotovi proizvodi iskazani su 218.820 KM a čine ih gotovi proizvodi u skladištu.

7.2.2 Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Gotovina i gotovinski ekvivalenti na dan 31.12.2014. godine iskazani su u slijedećim iznosima:

	31.12.2014.	31.12.2013.
GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI	5.703	49.187
Transakcijski računi (u domaćoj valuti)	4.074	40.977
Transakcijski računi (u stranoj valuti)	30	30
Oročeni depozit	-	-
Devizni akreditiv	953	7.503
Blagajna-domaća valuta	646	677
Blagajne-strane valute	-	-

Gotovina i ekvivalenti gotovine odnose se na gotovinska sredstva koja se vode na računima kod poslovnih banaka i u blagajnama. Tokom revizije prezentirani su nam kartoni deponovanih potpisa u poslovnim bankama, osoba ovlaštenih za potpisivanje i raspolaganje sredstvima kod poslovnih banka.

Transakcijski računi u zemlji otvoreni su kod: Raiffeisen bank d.d. Sarajevo, NLB Banka d.d. Tuzla, Unicredit bank d.d. Mostar, Hypo Alpe Adria bank d.d. Mostar i Sparkasse banka d.d. Sarajevo.

Blagajne - domaća i strana valuta odnose se na glavnu blagajnu, otvorenu u sjedištu Društva i blagajne otvorene u organizacionim dijelovima Društva. Gotovina neophodna za rad blagajni organizacionih jedinica Društva obezbjeđuje se na osnovu pismenog trebovanja dostavljenog u ekonomsko - finansijski odjel Društva.

7.2.3 Kratkoročna potraživanja, plasmani i aktivna vremenska razgraničenja

Na datum bilansa, u finansijskim izvještajima iskazana su slijedeća kratkoročna potraživanja, plasmani i aktivna vremenska razgraničenja:

	31.12.2014.	31.12.2013.
POTRAŽIVANJA, PLASMANI I AKT. VREMENSKA RAZGRANIČENJA	3.635.227	4.411.390
Potraživanja od prodaje	801.436	981.076
Druga kratkoročna potraživanja	2.785.399	3.377.024
Aktivna vremenska razgraničenja	3.530	154
Potraživanja za PDV	44.862	53.136

Potraživanja se iskazuju po nominalnoj vrijednosti uvećanoj za kamate i druge naknade u skladu sa sklopljenim ugovorom.

	31.12.2014.	31.12.2013.
Potraživanja od prodaje	801.436	981.076
Kupci u zemlji	880.077	3.959.221
(Ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca)	(78.641)	(2.978.145)

Potraživanja od prodaje odnose se na potraživanja od kupaca u zemlji i u odnosu na prethodnu godinu manja su za 179.640 KM ili 18,31%. Potraživanja od kupaca u zemlji iskazana u iznosu od 880.077 KM i odnose se najvećim dijelom na potraživanja po osnovu zaključenih godišnjih ugovora za sukcesivnu isporuku šumskih drvnih sortimenata.

Ročna struktura potraživanja od prodaje na datum bilansa bila je slijedeća:

Konto	do 30	31 do 60	61 do 90	91 do 120	121 do 150	151 do 180	Preko 180	Ukupno
Kupci u zemlji	423.421	365.256	51.030	30.084	10.286	-	-	880.077

Od iskazanih potraživanja 423.421 KM ili 48,10% su potraživanja čija je ročnost do 30 dana; 365.256 KM ili 41,5 % su potraživanja čija je ročnost od 31 - 60 dana; 51.030 KM ili 5,8 % su potraživanja čija je ročnost od 61-90 dana; 30.084 KM ili 3,42% potraživanja od 91 do 120 i 10.286 KM ili 1,18% potraživanja od 121-150 dana. Uvidom u ročnu strukturu potraživanja može se konstatovati da je preko 50% potraživanja sa rokom preko 30 dana iako je Pravilnikom o prodaji drvnih sortimenata i sklopljenim

ugovorima s kupcima utvrđeno da će se plaćanje preuzetih drvnih sortimenata izvršiti u roku do 30 dana od dana računa. Također, za obezbjeđenje plaćanja kupac je dužan dostaviti garanciju banke na iznos koji odgovara vrijednosti mjesečne isporuke a u slučaju da kupac ne izmiri svoje obaveze u određenom roku, prodavac će obustaviti isporuku i pismeno upozoriti kupca, a naplatu potraživanja izvršiti od banke koja je izdala garanciju. **Na osnovu naprijed navedenog ne može se potvrditi da je Društvo poduzimalo aktivnosti radi osiguranja naplate potraživanja putem bankovnih garancija kako se ne bi stvarala velika potraživanja po pojedinim kupcima i kako bi se poštovali sklopljeni ugovori.**

Ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca iskazana su u istom iznosu kao i sumnjiva i sporna potraživanja 78.641 KM, što potvrđuje da se prilikom prenosa redovnih potraživanja na sumnjiva i sporna, istovremeno vrši korekcija rezultata poslovanja, na teret rashoda. Elaboratom o godišnjem popisu na prijedlog popisne komisije izvršeno je isknjižavanje sumnjivih i spornih potraživanja i ispravke potraživanja koji su ranije teretili rashode poslovanja u iznosu od 2.885.342 KM, i predloženo je se ista vode u vanbilansnim evidencijama Društva. Na poziciji ispravke vrijednosti potraživanja najveću stavku čini (78.231 KM) odnosi se na potraživanja od općine Kladanj po sudskom izvršnom Rješenju sa kojom je u 2012. godini sklopljen Ugovor o obročnom plaćanju duga na period od 48 mjeseci.

Struktura ostalih kratkoročnih potraživanja iskazana je u sljedećoj tabeli:

	31.12.2014.	31.12.2013.
Ostala kratkoročna potraživanja	2.830.261	3.430.160
Potraživanja od zaposlenih	17.611	12.344
Potraživanja od državnih organa	2.749.956	3.341.960
Potraživanja za više plaćene poreze	1.587	1.345
Ostala kratkoročna potraživanja	16.245	21.375
Ulazni PDV	44.862	53.136

Ostala kratkoročna potraživanja u odnosu na prethodnu godinu manja su za 599.899 KM ili 17,49%. Najvećim dijelom se odnose na potraživanja od Kantonalne šumarske uprave za poslove čuvarske službe u iznosu od 2.749.956 KM po osnovu sklopljenih Sporazuma o regulisanju međusobnih prava i obaveza između Ministarstva i Društva.

Ostala kratkoročna potraživanja u iznosu od 16.245 KM odnose se na potraživanja za neiskorištene avanse od dobavljača u iznosu od 14.685 KM i potraživanja po pretplatama po ugovorima o djelu u iznosu od 1.560 KM.

Potraživanja od zaposlenih u iznosu od 17.611 KM odnose se na naplate štete od lugaara s kojim su potpisani sporazumi o obročnom plaćanju u iznosu od 15.582 KM, a ostatak od 2.029 KM odnosi se na prekoračenja za mobilne telefone.

Uprava mora koristiti sredstva osiguranja naplate (bankovnu garanciju) kako se ne bi stvarala velika potraživanja po pojedinim kupcima.

7.3 Kapital

Na datum bilansa iskazan je kapital sa slijedećom strukturom:

	31.12.2014.	31.12.2013.
KAPITAL	2.951.555	5.225.195
Osnovni kapital	2.467.711	2.467.711
Zakonske rezerve	381.334	381.334
Neraspoređena dobit	2.376.149	2.376.149
Gubitak do visine kapitala	(2.273.639)	

Osnovni kapital Društva iskazan je 2.467.711 KM a čini ga državni kapital 1.258.533 ili 51 % i dionički kapital 1.209.178 ili 49%. Vrijednost upisanog kapitala Društva podijeljen je na 49.354 redovnih dionica, nominalne vrijednosti 50 KM po dionici što je u skladu je sa vrijednosti upisanog kapitala kod Kantonalnog suda u Tuzli i Komisije za vrijednosne papire Federacije BiH, prema Rješenju Kantonalne agencije za privatizaciju.

Zakonske rezerve iskazane su 381.334 KM odnose se na statutarne i druge rezerve i na nivou su prošlogodišnjih.

Neraspoređena dobit iskazana je 2.376.149 KM i čini je dobit iz prethodnih perioda.

Gubitak do visine kapitala iskazan je 2.273.639 KM, a odnosi se na gubitak ostvaren u periodu od 01.01. do 31.12.2014. godine. Radi predaje finansijskih izvještaja nadležnim institucijama u skladu sa članom 44. stav 6. Zakona o računovodstvu i reviziji u Federaciji BiH direktor Društva je donio Odluku o prijedlogu pokrića gubitka u iznosu od 2.273.639 KM iz neraspoređene dobiti prethodnih godina. Do okončanja revizije Skupština Društva nije razmatrala prijedlog Odluke o pokriću gubitka za 2014. godinu niti je usvojila finansijske izvještaje Društva za 2014. godinu što nije u skladu sa odredbama Zakona o privrednim društvima niti sa odredbama Statuta Društva.

Poduzeti aktivnosti kako bi u skladu sa Zakonom o privrednim društvima i Statutom društva Skupština Društva donijela Odluku o pokriću gubitka za 2014. godinu.

7.4 Obaveze

U finansijskim izvještajima na datum bilansa iskazane su obaveze 5.927.776 KM, od čega dugoročne obaveze 864.339 KM, kratkoročne obaveze 5.063.437 KM i pasivna vremenska razgraničenja 225.068 KM.

U finansijskim izvještajima na datum bilansa, iskazane su obaveze kako slijedi:

	31.12.2014	31.12.2013.
OBAVEZE	5.927.776	4.913.026
Dugoročne obaveze i rezervisanja	864.339	1.247.206
Dugoročna razgraničenja i rezervisanja	403.507	434.001
Dugoročne finansijske obaveze	460.832	813.205
Odložene porezne obaveze	-	-
Kratkoročne obaveze i razgraničenja	5.063.437	3.665.820
Kratkoročne finansijske obaveze	1.454.362	994.080
Obaveze iz poslovanja	1.181.175	1.003.427
Obaveze iz specifičnih poslova		
Obaveze po osnovu plaća, naknada i ostalih primanja	953.833	726.585
Druge obaveze	31.219	14.407
Obaveze za PDV	122.632	128.119
Obaveze za porez na dobit	-	18.789
Obaveze za ostale poreze i druge dadžbine	1.320.216	780.412
Pasivna vremenska razgraničenja	225.068	98.147
Odložene porezne obaveze	-	-

Obaveze iskazane na datum bilansa 5.927.776 KM veće su u odnosu na prethodnu godinu za 1.014.750 KM ili 21%. U odnosu na prethodnu godinu, dugoročne obaveze su manje za 382.867 KM ili 31 %. Najveći razlog za smanjenje dugoročnih obaveza je izmirenje obaveza po osnovu dugoročnog kredita „NLB“ banke.

7.4.1 Dugoročna razgraničenja i rezervisanja

Dugoročna razgraničenja i rezervisanja iskazana u iznosu od 403.507 KM i u odnosu na prethodnu godinu manja su za 30.494 KM ili 7 %. Odnose se na unaprijed naplaćeni i odloženi prihod i rezervisanja za izradu ŠPO.

Unaprijed naplaćeni i odloženi prihod iskazani u iznosu od 118.988 KM odnosi se na unaprijed naplaćeni i odloženi prihod od Kantonalne uprave za šumarstvo u iznosu od 79.093 KM i odgođene prihode za donirana sredstva u iznosu od 39.895 KM. Vezano za unaprijed naplaćeni i odloženi prihod od Kantonalne uprave za šumarstvo Društvo je na osnovu sklopljenih Ugovora o finansiranju projekata od 19.12.2007. godine dobilo od Kantonalne uprave sredstva u iznosu od 97.463 KM za finansiranje projekata iz oblasti izdvajanja šuma sa posebnom namjenom i iniciranja i podsticanja naučno istraživačkog rada. Ugovorima je definisano da je Društvo dužno navedena sredstva koristiti isključivo za finansiranje ugovorenih projekata, a realizaciju istih završiti najkasnije do 31.12.2008. godine.

Obzirom da navedeni projekti ni do danas nisu završeni niti su sačinjene konačne situacije u skladu sa ugovorima navedena sredstva u iznosu od 79.093 KM neopravdanih sredstava evidentirana su na razgraničenjima i nisu oprihodovana.

Rezervisanja za izradu ŠPO u iznosu od 284.519 KM odnose se na rezervisanja u visini od 10% od vrijednosti šumsko privrednih osnova Konjuh i Sprečko. Smanjenje u odnosu na prethodnu godinu u iznosu od 24.818 KM odnosi se na umanjenje rezervisanja po godišnjem obračunu i isto je evidentirano na ostale prihode.

Potrebno je da Uprava Društva poduzme aktivnosti kako bi se završili Projekti iz oblasti izdvajanja šuma za posebne namjene za koje su odobrena namjenska sredstva još u 2007. godini a završetak radova predviđen do 31.12.2008. godine.

7.4.2 Dugoročne finansijske obaveze

Dugoročne finansijske obaveze iskazane 460.832 KM odnose se na:

Obaveze po osnovu dugoročnih kredita u zemlji „NLB“ banka 390.378 KM po ugovoru o kreditu broj: 103508673/12 od 16.04.2012. godine za stalna sredstva. Kreditna sredstva su odobrena na period od 60 mjeseci u ukupnom iznosu od 1.350.000 KM, a kamata se obračunava i naplaćuje u iznosu 6-mjesečni EURIBOR+3,90% godišnje (EKS 4,97%), dekurzivno, konformni metod obračuna. Kredit se otplaćuje po anuitetnom otplatnom planu Instrumenti obezbjeđenje naplate kredita su: 30 (trideset) bjanko ovjerenih i potpisanih mjenica Društva sa mjeničnom izjavom i založno pravo na opremu koja se nabavlja iz kreditnih sredstava po Ugovoru o zalozi pokretne stvari broj 010210-25456/12 ;

Obaveze po osnovu dugoročnih kredita u inostranstvu 70.454 KM (evidentirani u prethodnim periodima KM 324.500) odnose na kredit USAID–BRF naslijeđen od bivše “Miljevice” Kladanj, (iskazani iznos je po diobenom bilansu bivše “Sokoline” pripao “Miljevici” kao pravnom sljedniku Društva). U toku 2013. godine, donešena je presuda na ime plaćanja regresnog dijela obaveze po predmetnom kreditu koji je izmiren iz stečajne mase od strane TMN Starić u iznosu 254.046 KM. Po ovom osnovu, sklopljen je Ugovor o obročnom plaćanju sa firmom TMN Starić d.d. u stečaju Kladanj dana 25.07.2013. godine. Društvo će plaćati iznos od KM 254.046,15 u dvadesetčetiri (24) rate od po KM 10.585,25, počev od 01.08.2013. godine. Ostatak duga po navedenom osnovu (dugoročni i kratkoročni dio obaveze) na dan 31.12.2014. godine iznosi KM 144.551. Dio obaveze koja dopjeva u 2014. godini je evidentirana na poziciji kratkoročne finansijske obaveze u iznosu od 74.097 KM.

7.4.3 Kratkoročne finansijske obaveze

Kratkoročne obaveze iskazane su 5.063.437 KM, a odnose se na: kratkoročne finansijske obaveze 1.454.362 KM, obaveze iz poslovanja 1.181.175 KM; obaveze po osnovu plaća, naknada i ostalih primanja zaposlenih 953.833 KM, druge obaveze za ostale poreze i druge dažbine 1.320.216 KM, obaveze za PDV 122.632 KM i druge obaveze 31.219 KM.

Kratkoročne finansijske obaveze iskazane su 1.454.362 KM odnose se na:

Kratkoročne revolving kredite „SPARKASSE BANK“ d.d. Sarajevo 1.100.000 KM (ugovor od 21.01.2014 godine 600.000 KM i ugovor od 05.06.2014. godine 500.000 KM) namjeni za održavanje likvidnosti i odobravaju se na period od 12 mjeseci;

Katkoročni dio dugoročnih kredita prema NLB Banci d.d. Tuzla po osnovu Ugovora o dugoročnom kreditu za stalna sredstva 280.265 KM i Kratkoročni dio po Ugovoru o obročnom plaćanju sa firmom TMN Starić d.d. u iznosu od 74.097 KM.

7.4.4 Obaveze iz poslovanja

Obaveze iz poslovanja iskazane su 1.181.175 KM a odnose se na: obaveze prema dobavljačima 630.776 KM, ostale obaveze iz poslovanja 397.255 KM, primljene avanse, depozite i kaucije 153.144 KM.

Obaveze prema dobavljačima u zemlji iskazane su 604.803 KM. Najveće obaveze na dan 31.12. 2014. godine su prema dobavljačima: Jela d.o.o. Kladanj 79.680 KM; Frost-mont d.o.o. Kladanj 68.468 KM, Vežir d.o.o. Čelić 65.593 KM, HIFA-Petrol d.o.o. Tešanj 62.160 KM za nabavka energenata ; Brankom

d.o.o. Bijeljina 39.625 KM, Halsan d.o.o. Kladanj 35.363 KM, Fahras d.o.o. Gojsalići 34.914 KM, Zina Bau SP Imamović R. Tarevo 25.411 KM.

Obaveze po osnovu plaća, naknada i ostalih primanja zaposlenih iskazane su 953.833 KM, a čine ih: obaveze po osnovu neto plaća za 12 mjesec iz 2014. godine u iznosu od 414.310 KM; obaveze za doprinose iz plaća, na plaće i porez na dohodak za 12 mjesec 266.794 KM; te doprinosi iz plaća, na plaće i porez na dohodak za mjesec novembar 2014. godine u iznosu od 272.729 KM.

Društvo je izvršilo isplatu neto plaće zaposlenima za novembar mjesec 2014. godine bez uplate poreza i doprinosa što je suprotno članu 41. tačka d) Zakona o javnim preduzećima u Federaciji BiH koji nalaže da su nedopuštene aktivnosti isplata plaća zaposlenima bez uplate doprinosa i poreza u skladu sa važećim zakonskim propisima. Također, navedeno nije ni u skladu sa Zakonom o doprinosima (Sl. novine FBiH 16/01, 37/01, 1/02, 17/06, 14/08, 107/12), kao ni Zakonom o porezu na dohodak (Sl. novine 10/08, 9/10, 44/11, 7/13, 65/13).

Potrebno je uplatu poreza i doprinosa po osnovu plaća, naknada i ostalih primanja zaposlenih vršiti u skladu sa Zakonom o javnim preduzećima, Zakonom o doprinosima i Zakonom o porezu na dohodak.

Druge obaveze iskazane su 31.219 KM, a najvećim dijelom čine ih: obaveze po osnovu ugovora o djelu (prema fizičkim licima) 26.866 KM i obaveze za poreze i posebne dadžbine i doprinose u vezi naknada fizičkim licima 3.821 KM, te obaveze prema članovima odbora, komisija i sl. 520 KM.

Obaveze za PDV iskazane su 122.632 KM, a odnose se na obaveze PDV-a po izlaznim računima iz decembra 2014. godine.

Obaveze za ostale poreze i druge dažbine iskazane su 1.320.216 KM, a odnose se na neizmirene obaveze po osnovu zakonske obaveze uplate naknada za korištenje državnih šuma: opštinama 907.969 KM i Budžetu Kantona 412.247 KM. U skladu sa kantonalnim Zakonom o šumama od 03.08.2012. godine propisano je da je korisnik državnih šuma dužan plaćati naknadu u visini 7% ostvarenog prihoda od drveta računajući cijenu drveta na panju i prihoda ostvarenog od nedrvnih šumskih proizvoda. Od navedenog postotka, 2% se uplaćuje na račun Budžeta Kantona a 5% na namjenski račun opština na čijoj teritoriji se ostvaruje prihod. Navedenim zakonom je propisano da se naknada uplaćuje po ostvarenom prihodu tromjesečno i po završnom godišnjem računovodstvenom izvještaju. Uvidom u dokumentaciju je konstatovano da je Društvo izvršilo obračun naknada za korištenje državnih šuma a iste nije izmirivalo u skladu sa Zakonom o šumama Tuzlanskog kantona.

Poduzeti aktivnosti kako bi se izmirivanje obaveza prema Budžetu Kantona i Budžetu Opština vršilo u propisanim rokovima u skladu sa Zakonom o šumama Tuzlanskog kantona.

7.4.5 Pasivna vremenska razgraničenja

Pasivna vremenska razgraničenja iskazana su 225.068 KM, a odnose se na unaprijed obračunate rashode za prevoz i topli obrok za decembar 2014. godine 223.958 KM i odloženi prihod za primljene donacije i sl. 1.109 KM.

7.5 Sudski sporovi

Prema prezentiranim podacima od Sektora za pravne poslove, protiv Društva su pokrenuta 42 sudska spora od čega se 39 predmeta odnosi na tužbe povjerioca i 3 predmeta koji se odnose na radne sporove i naknadu štete. **Od pokrenutih sudskih sporova 2.689.654 KM je izvršnih sudskih postupaka.** Jedan izvršni postupak u iznosu od 324.500 KM datira od 2000. godine koji je pokrenut od USAID BF Sarajevo i Tuzlanske banke protiv Društva kao jednog od solidarnih dužnika po diobenom bilansu. Drugi sudski postupak odnosi na Brčko Distrikt BiH radi naknade štete u iznosu od 200.741 KM

U vezi izvršnog postupka Z. Z. Kladanj u stečaju koja je tužila Društvo radi naknade štete zbog nekorištenja zemljišta u vrijednosti od 2.164.413 KM, u očitovanju na dostavljeni Nacrt izvještaja predočena je presuda Vrhovnog suda FBiH od 19.05.2015. godine u korist Društva.

U skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardom MRS 37-Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva, Društvo nije izvršilo rezerviranje kada ima sadašnju obavezu (zakonsku

ili izvedenu) kao posljedicu prošlog događaja; kada je vjerovatno da će za podmirenje obaveze biti potreban odliv resursa koji sadrže ekonomske koristi i kada se iznos obaveze može pouzdano procijeniti. Društvo nije izvršilo rezervisanje u skladu sa MRS 37 Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva, što je imalo za posljedicu da su **troškovi i obaveze podcijenjeni, a finansijski rezultat precijenjen za 525.241 KM.**

Društvo je, prema prezentiranim podacima na dan 31.12.2014. godine, pokrenulo 36 sudskih postupaka protiv dužnika radi naplate svojih potraživanja u ukupnom iznosu oko 3 miliona KM.

Potrebno je vršiti rezervisanja dosljednom primjenom MRS 37 Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva, kako bi na datum bilansa troškovi, obaveze i finansijski rezultat bili realno iskazani.

8. Vanbilansna evidencija

Vanbilansna evidencija u finansijskim izvještajima iskazana je u iznosu od 3.039.887 KM, a odnosi se na:

- Ulaganja u izradu šumsko privrednih osnova 1.071.338 KM na osnovu prijašnjeg Zakona o šumama kojim je bilo propisano da su šumskoprivredna društva obavezna donositi šumskoprivredne osnove i to za sve šume kojima gospodari, a čija se izrada finansira iz sredstava proste biološke reprodukcije;
- Otpisana, utužena i ispravljena potraživanja u iznosu od 2.885.342 KM;
- Vrijednost otpisanih i rashodovanih sredstava od 98.085 KM.

9. Javne nabavke

Društvo je u decembru 2013. godine donijelo Plan javnih nabavki za 2014. godinu, kako je propisano članom 4. internog Pravilnika o javnim nabavkama. Za provođenje postupaka nabavki zadužen je samostalni referent i komisije koje se formiraju odlukom direktora.

Prema prezentiranim podacima Društva, u 2014. godini zaključeno je 145 ugovora o javnim nabavkama, u ukupnom iznosu od 5.553.413 KM. Po osnovu provedenih otvorenih postupaka zaključena su 43 ugovora u vrijednosti 2.422.059 KM, 56 ugovora dodijeljeno je putem pregovaračkog postupka bez obve u iznosu od 1.433.017 KM, konkurentskim zahtjevom sklopljeno je 36 ugovora u iznosu od 528.034 KM, direktnim sporazumom sklopljena su 3 ugovora u vrijednosti 11.537 KM i zaključeno je 7 okvirnih sporazuma u vrijednosti 1.158.766 KM. Izvještaji o svim zaključenim ugovorima pravovremeno su dostavljeni Nadzornom odboru i objavljeni u Službenom glasniku BiH.

Uvidom u prezentiranu dokumentaciju u pojedinim slučajevima uočeni su sljedeći propusti:

- Za usluge sječe, primicanja, izvoza i iznosa drvnih šumskih sortimenata Društvo je provodilo otvorene postupke javnih nabavki po Šumskim gazdinstvima u skladu sa dinamikom realizacije izvedbenih projekata sječe utvrđenih šumskoprivrednim osnovama. U pojedinim slučajevima provodilo je i pregovaračke postupke bez obavještenja o nabavci pozivajući se hitnost uklanjanja zaraženih i bolesnih stabala radi daljeg širenja bolesti. Osnovni kriterij za odabir najpovoljnijeg ponuđača bila je najniža cijena tehnički zadovoljavajuće ponude u odnosu na predviđenu količinu šumskih drvnih sortimenata koje je potrebno posjeći. Sklopljenim Ugovorima utvrđena je mjesečna dinamika sječe, primicanja, izvoza i iznosa šumskih drvnih sortimenata koja je izražena u m³. Uvidom u dokumentaciju dinamike realizacije sklopljenih ugovora u najvećem broju slučajeva konstatovali smo da se ugovorena dinamika nije poštovala tako da je u toku 2014. godine izvršenje iznosilo u pojedinim slučajevima i samo 20%-30 % ugovorene dinamike. Prema izjavi odgovornih osoba razlog navedenom je između ostalog i to što se

kasnilo sa početkom realizacije ugovorenih obaveza jer Društvo nije blagovremeno pripremilo izvedbene projekte eksploatacije šumskih drvnih sortimenata što znači da je prije eksploatacije potrebno pripremiti teren za eksploataciju i u skladu sa tim planirati sječe, a Ugovori su već bili sklopljeni. Također, u pojedinim slučajevima dešavala su se i prekoračenja ugovorenih količina sječe što je imalo direktnog uticaja i na vrijednost ugovorenih usluga npr. sa odabranim dobavljačem „Vezir d.o.o. Čelić sklopljen je Ugovor u vrijednosti od 28.895 KM (bez PDV-a) a vrijednost za samo 5 mjeseci izvršenih sječa iznosila je 47.290 KM ili vrijednost Ugovora sa istim dobavljačem je iznosila 81.457 KM, a vrijednost realizovanih sječa u 2014. godini iznosila je 87.614 KM.

- Za usluge prevoza radnika proveden je otvoreni postupak gdje je kao kriterij bila najniža cijena tehnički zadovoljavajuće ponude. U tenderskoj dokumentaciji navedene su relacije za koje su potrebne usluge prevoza sa dužinom u km i iznosom mjesečne cijene na toj relaciji. Međutim, uvidom u fakture izabranog dobavljača „Ljaljic Turs“ Čelić nismo mogli potvrditi ugovorenu cijenu jer na fakturi nisu navedene relacije već samo ukupan mjesečni iznos usluga prevoza. Osim toga, ugovorena mjesečna cijena na svim relacijama iznosila je 8.376 KM bez PDV-a, a uvidom u fakturu za septembar 2014. godine fakturisan je iznos od 5.983 KM bez PDV-a i to samo za pola mjeseca što nije u skladu sa zaključenim ugovorom;
- Za nabavku auto guma nakon ponovljenog otvorenog postupka izabran je dobavljač „Brankom“ Laktaši i zaključen ugovor u vrijednosti od 76.616 KM. Uvidom u ispostavljene fakture i ponudu na osnovu koje je sklopljen ugovor konstatovali smo da nabavke nisu vršene u skladu sa ugovorom. Naime, izvršene su nabavke koje nisu predviđene u ponudi na osnovu koje je izabran ovaj ponuđač, kao i nabavke guma po cijenama koje nisu bile u skladu sa cijenama u ponudi;
- Za nabavku potrošnog materijala nakon provedenog konkurentskog zahtjeva za dostavljanje ponuda izabran je dobavljač „Benesko“ d.o.o Kladanj i zaključen ugovor u vrijednosti od 49.920 KM. Uvidom u ispostavljene fakture i ponudu na osnovu koje je sklopljen ugovor konstatovali smo nabavke nisu vršene u skladu sa ugovorom. Naime, izvršene su nabavke koje nisu predviđene u ponudi kao i nabavke po cijenama koje nisu bile u skladu sa cijenama u ponudi.

Za usluge sječe, primicanja, izvoza i iznosa drvnih šumskih sortimenata dosljedno i u potpunosti poštivati odredbe zaključenih ugovora, u dijelu koji se odnosi na rok realizacije ugovora i poštivanje ugovorenih mjesečnih dinamika realizacije;

Prilikom nabavke vršiti nabavku samo onih roba ili usluga koje su bile predmet ugovaranja, odnosno u skladu sa ponudama na osnovu kojih su izabrani najpovoljniji ponuđači sa kojim su sklopljeni ugovori.

10. Komentar

U ostavljenom roku J.P. „Šume Tuzlanskog kantona“ d.d. Kladanj očitovalo se dopisom broj: 6260/15 od 23.07.2015. godine na dostavljeni Nacrtr Izvještaja o izvršenoj reviziji finansijskih izvještaja za 2014. godinu. U navedenom Očitovanju J.P. „Šume Tuzlanskog kantona“ d.d. Kladanj je za određeni broj nalaza dalo obrazloženja i komentare i dostavilo dodatnu dokumentaciju. Navedena obrazloženja za dio nalaza su prihvaćena i inkorporirana u konačan tekst Izvještaja.

Obrazloženje koje se odnosilo za rezervisanja u predmetu izvršnog sudskog postupka koji je pokrenut od USAID BF Sarajevo i Tuzlanske banke protiv Društva, nismo prihvatili iz razloga što nije prezentirana dodatna dokumentacija kojom bi se potvrdilo da ne postoji obaveza po ovom osnovu.

Rukovodilac Sektora za finansijsku reviziju:

Mira Pažin, dipl. oec

Vođa tima:

Belma Mušinović, dipl. oec

Član tima:

Marija Marković, dipl. oec

IV. REZIME DATIH PREPORUKA

Izvršenom revizijom poslovanja Društva za 2014. godinu konstatovali smo određeni broj propusta i nepravilnosti, a u cilju otklanjanja istih dali smo slijedeće preporuke:

- 1. Potrebno je vršiti rezervisanja dosljednom primjenom MRS 37 Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva, kako bi na datum bilansa troškovi, obaveze i finansijski rezultat bili realno iskazani;*
- 2. Potrebno je uplatu poreza i doprinosa po osnovu plaća, naknada i ostalih primanja zaposlenih vršiti u skladu sa Zakonom o javnim preduzećima, Zakonom o doprinosima i Zakonom o porezu na dohodak;*
- 3. Poduzeti aktivnosti kako bi se izmirivanje obaveza prema Budžetu Kantona i Budžetu Opština vršilo u propisanim rokovima u skladu sa Zakonom o šumama Tuzlanskog kantona;*
- 4. Poduzeti aktivnosti zajedno sa nadležnim institucijama Tuzlanskog kantona kako bi se riješilo pitanje čuvarske službe u skladu sa Zakonom o šumama Tuzlanskog kantona u dijelu nadležnosti nad radom iste i u dijelu redovnog finansiranja iz namjenskih sredstava Budžeta Kantona;*
- 5. Osnivač Društva i Resorno ministarstvo dužni su aktivno se uključiti i preduzeti odgovarajuće mjere u prevazilaženju i rješavanju konstatovanih propusta i problema. U prvom redu formirati Nadzorni odbor, riješiti status Uprave Društva te osigurati uslove za funkcioniranje sistema internih kontrola;*
- 6. Potrebno je da osnivač i organi upravljanja Društva poduzmu aktivnosti kako bi se formirao Odbor za reviziju, imenovao direktor Odjela za internu reviziju u cilju jačanja sistema internih kontrola Društva;*
- 7. Potrebno je da Izvještaj o poslovanju sadrži analize uspješnosti izvršenja planiranih aktivnosti kao i da se daju detaljna obrazloženja eventualnih odstupanja.*
- 8. Potrebno je u finansijskim evidencijama prihode od prodaje učinaka iskazivati analitički po vrstama prihoda;*
- 9. Potrebno je prilikom obračuna i isplata stimulacija utvrditi kriterije za utvrđivanje visine stimulacija kao i razmotriti opravdanost isplate stimulacija uposlenicima u maksimalnom iznosu;*
- 10. Potrebno je preispitati opravdanost isplate naknada članovima radnih grupa kao i naknada članovima komisija uposlenicima Društva;*
- 11. Preispitati opravdanost isplata naknada članovima Odbora za reviziju obzirom da Odbor za reviziju nije održavao sjednice, niti su sačinjavani izvještaji o radu;*
- 12. Potrebno je da Društvo donese interni akt kojim bi se regulisalo ko i na koji način ima pravo na korištenje sredstava reprezentacije kao i do kojeg iznosa;*
- 13. Na datum bilansa vršiti procjenu postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena i procjenu nadoknadive vrijednosti takva sredstva, u skladu sa zahtjevom MRS 36 Umanjenje imovine;*
- 14. Potrebno je intenzivirati aktivnosti vezane za obezbjeđenje dokaza o vlasništvu, procjeni i uknjižbi nekretnina kod nadležnih sudova;*
- 15. Uprava mora koristiti sredstva osiguranja naplate (bankovnu garanciju) kako se ne bi stvarala velika potraživanja po pojedinim kupcima;*
- 16. Poduzeti aktivnosti kako bi u skladu sa Zakonom o privrednim društvima i Statutom društva Skupština Društva donijela Odluku o pokriću gubitka za 2014. godinu;*

- 17. Potrebno je da Uprava Društva poduzme aktivnosti kako bi se završili Projekti iz oblasti izdvajanja šuma za posebne namjene za koje su odobrena namjenska sredstva još u 2007. godini a završetak radova predviđen do 31.12.2008. godine;*
- 18. Za usluge sječe, primicanja, izvoza i iznosa drvnih šumskih sortimenata dosljedno i u potpunosti poštivati odredbe zaključenih ugovora, u dijelu koji se odnosi na rok realizacije ugovora i poštivanje ugovorenih mjesečnih dinamika realizacije;*
- 19. Prilikom nabavke vršiti nabavku samo onih roba ili usluga koje su bile predmet ugovaranja, odnosno u skladu sa ponudama na osnovu kojih su izabrani najpovoljniji ponuđači sa kojim su sklopljeni ugovori.*